DIARI CATALA
d'Avisos, Noticies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Fóra: { Espanya. . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . 9 » »
Paquet de 30 números . . 90 centims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXIII núm. 5,142 — Barcelona: Dimecres 3 de setembre de 1913 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Aristeu, bisbe i mr.

Sant de demà: St. Moisès, legislador i prof.—**Quaranta hores:** A la iglesia de la Provincial Casa de Caritat. — **Hores d'exposició:** De les nou del matí a les set de la tarda. — **Demà:** A la mateixa iglesia. — **Cort de María:** Nostra Senyora de la Providencia, al Pi, privilegiada. — **Demà:** Nostra Senyora dels Dolors, en el Bonsuccés. — **Missa d'avui:** Feria quarta; color verd. — **La de demà:** Feria quinta; color verd.

Observatori Meteorològic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—2 de setembre
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí i 3 tarda.—Baròmetre a 0'00 al nivell del mar, 762'57; 761'81.—Temperatures: Màxima, 30'6 sol; 29'8 ombra.—Mínima 21'2 ombra, 20'1 reflector.—Temperatura a la ombra: 23'2; 25'0. — Pluja a les 24 hores: 0'0. — Aigua evaporada en milímetres: 1'41.— Graus d'humitat: 78; 73.—Direcció del vent: NE.; SE.—Velocitat del vent: 25 km.—Estat del cel: serè, nuvolós.—Núvols. Classes: C. K.; C. K.—Quantitat: 0'9; 0'5. Sortida del sol: 5'17. — Posta: 6'23. —Sortida de la lluna 8'40 m. — Posta: 8'17 t.

Ferro-carril d'Orleans

Ventatges donades als viatgers pera anar a alguna de les platges de Bretanya, servides per la xarxa d'Orleans.

1.er *Billets individuals d'anada y tornada en 1.ª, 2.ª y 3.ª classes.* Aquests bitllets s'expenen del dijous anterior al diumenge de Rams fins al 31 d'octubre, *y valen per 33 díes*, ab facultat de prórroga mitjansant un suplement y desde qualsevol de les estacions de la Xarxa d'Orleans pera les estacions següents:

Saint-Nazaire, Pornichet, Escoublac-la-Baule, Le Pouliguen, Batz, Le Croisic, Guérande, Quiberon, Saint-Pierre-Quiberon, Plouharnel-Carnac, Vannes, Lorient, Quimperlé, Concarnau, Quimper, Pont-l'Abbé, Douarnenez y Châteaulin.

Reduccio del 20 al 40 per 100 segons la classe y el recorregut.

2.on *Billets colectius de familia d'anada y tornada en 1.ª, 2.ª y 3.ª classes.* Aquests bitllets s'expenen a les families de tres o més persones, desde qualsevol de les estacions de la Xarxa d'Orleans pera altra estació balnearia de la Xarxa, situada, quan menys, a 60 kilómetres del punt de sortida.

a) *Estació de primavera.*
Desde'l dijous anterior al diumenge de Rams fins al 25 de juny.
Validesa: 33 dies ab facultat de *dúes* prórrogues de 15 díes, mitjansant suplement.

b) *Estació d'estiu.*
Desde'l 25 de juny al primer d'octubre.
Validesa: fins al 5 de novembre.

Reducció dels d'anada y tornada pera les tres primeres persones, del 50 per 100 pera la quarta y 75 per 100 pera la quinta y demés persones.

Parades voluntaries en totes les estacions del itinerari.

Facultat pera'l cap de familia de tornar aisladament al punt de sortida. Entrega a un o a varis individuus de la familia de tarjetes d'identitat, les que permeten al posseidor viatjar aisladament a meitat de tarifa entre'l punt de sortida y el de destí indicats en el bitllet.

Ademés, els bitllets d'estiu pera'ls individuus de la familia de més de tres persones tenen la facultat de fer aisladament el seu viatge d'anada y tornada pagant en la taquilla el valor d'un bitllet militar.

J. Marsans Rof i Fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)
Negociem el cupó Deute Interior i Amortisable 4 %, venciment 1.er octubre próxim.

Dr. Teixidor Moragas Diploma Fac. Medecina París. Estómac, budells, fetge, pàncreas, diabetes, gota, obessitat, magrura. Analisis, Raigs X. Massatge, Electricitat. De 3 a 5: dilluns, dimecres i dissaptes. — Portal Angel, 12, 1.er

ANONIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT amb revoltons de guix
Patent núm. 51.570. —Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits. Canonades, Ponts, Edificis industrials i tota mena de construccions amb ciment armat

Tusquets i C. S. en C. Banca. Borsa.
Valors i cupons.—Rambla del Centre, 9.

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

CONTRA LA TOS — ÈXIT ADMIRABLE
Aixarop del Dr. Villegas
(A BASE DE BROMOFORMO I HEROINA)
Alivia a l'acte i cura tota classe d'efectes bronquials, els catarrosos, els tísics els asmàtics, els disnèics i quants pateixin ronquera, fadiga o espectoració deuen usar-lo com a remei radical, segur i exclusiu.
DEMANI'S EN FARMACIES

Dr. J. Presas Metge Oculista de l'Hospital de la Santa Creu, Ronda de la Universitat, 17, 1.er Consulta de deu a onze i de tres a cinc.

Dr. Perearnau Professor de Víes Urinaries (Hospital Clínic 1906-1910. Acad. i Lab. 1912). Pl. Urquinaona, 2, 1.er de 12 a 2 i 4 a 6; festius, 10 a 11.

Dr. A. Presta Especialista Orelles, Nas, Gorja i Tuberculosi s Pelayo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 i de 3 a 6.

¿RURALISME?

No fa gaires dies que, sense voler passar per tècnic, sinó amb entusiasmes de profà, col·laborava, d'aquest lloc estant, a la campanya empresa per l'amic Joaquim Folch, desde la «Fulla Artística», en prò de l'arreplega de clixés de les masies catalanes i de tot ço qui contenen. La meva finalitat no era altra que la d'extendre la crida d'aquell bon amic, com siga que aqueix lloc és, per dir-ho aixís, més públic que aquella «Fulla», racer privilegiat on solen aturar-s'hi especialment els entesos. La meva finalitat no era altra que la de democratitzar aquella tasca, tal com ho entenía el seu iniciador, fent que tothom hi fos cridat i que tothom, donant-se per directament al·ludit, no s'absolgués interiorment de la seva galvana, amb l'escusa de que havíen sigut sol·licitats només que'ls artistes o professionals.

Aquesta nostra actitut no ha sigut ben compresa per tots. Tot d'una de publicats els meus dos anteriors articles, alguns amics—justament especialistes, justament professionals—m'esbroncaren amistosament reivindicant el respecte a certes prerrogatives de l'art ciutadà, i a l'intangibilitat de certes teoríes que ningú—jo, al menys—havía agredides.

Deia un d'ells—eminent i molt estimat—en una targeta que m'envià:—«¿Per què vos heu ficat al cap aqueixa empresa, quasi luliana, de refer l'arquitectura amb injeccions de masía?... Lo pintoresc no és lo monumental i la masía sempre serà un feix de casos constructius anecdòtics, mai una suprema armonía. L'arquitectura, per ser-ho tal, no ha de tenir la limitació del servei domèstic. L'arquitectura no més existeix en tot el seu organisme totalment desenrotllat en l'Iglesia de Déu. Tots els demés casos, inclús aqueixes pintoresques masíes... són flors d'enginy, però quasi mai obres d'art. Bò és que feu tots els inventaris que vos passin per la voluntat, però no doneu a vostres pensades inventarials una trascendencia que no poden tenir mai. La quinta essencia de l'art no és planta de pagès...»

Recullo l'aplaudiment d'un tan autoritzat amic, per la nostra tasca inventarial, sense cap recança, ignocent com soc de voler-li donar trascendencies vitandes.

Perque jo mai he entès que'ls propulsors de la campanya de la qual vaig sentir-me, per un moment, col·laborador, intentessin eregir la masía en exemplar prototòpic de la nostra arquitectura. No puc, certament, defensar, en aquest ram, un ruralisme que he contribuït a bandejar de l'esfera de la literatura. No he pretès mai que les cases de Barcelona ho semblessin de montanya, ni que's renunciés, per endavant, a l'esquisidesa i a la sumptuositat i fins a l'unitat de pensament que ha de presidir en les construccions urbanes de la nostra Capitalitat.

Lo que hi hà que la masía, tan rudimentari com se vulgui, és de lo poc que'ns resta de les nostres construccions domèstiques. Lo que hi hà que la masía serva millor que la generalitat de les desfigurades demores ciutadanes l'«agre de la terra»—com deia jo en aquells articles—aquella materialitat de la terra de la que l'artista ciutadà en desentranya, després, estilitzant-lo, l'esperit de la raça.

Sí, la masía és una anècdota; però d'un conjunt d'anècdotes, se'n treu una llei. I perque és una anècdota, perque és espontania, gairebé inconscient, s'és mantinguda fidel a les imposicions dels materials constructius, a l'«agre de la terra», a allò de lo qual no pot prescindir cap arquitecte, anc que sigui com a «materia prima» de les seves creacions més genials i representatives de la psicología d'un poble.

Però no'm vull embrancar en disquisicions, no sigui que, amb justicia, me recusessin per profà. L'amic Joaquim Folch, amb la seva competencia, recullirà, si li plau, els retrets que's fan a la nostra campanya i podrà contestar-los amb una extensió que no comportaría aquest lloc.

Crec, empro, que més que divergencia de criteris, de les paraules d'aquell impugnador, se'n desprèn que la nostra actitut no havía sigut ben compresa, per imprevisió meva, segurament.

Jaume BOFILL

Polítiques

Cens Electoral

S'han publicat les llistes del Cens electoral de la provincia, amb les quals se faràn les vinentes eleccions de regidors.

Les corresponents a la capital comprenen 315 seccions distribuïdes aixís:

Districte I, 23 seccions; districte II, 30 seccions; districte III, 25 seccions; districte IV, 32 seccions; districte V, 30 seccions; districte VI, 50 seccions; districte VII, 54 seccions; districte VIII, 30 seccions; districte IX, 20 seccions; districte X, 21 seccions.

Total 315, que és el mateix nombre de seccions que tenía el Cens de l'any passat.

D'un domini...

Ahir al matí, el senyor Millàn Astray, gallec, quefe superior de la nostra policía, deia al Govern civil:

—Afortunadamente, la meseta castellana sigue dominándolo todo.—

Al vespre, els súbdits del senyor Millàn Astray dominaven les Rambles a cops d'estaca.

¿Què entén per «meseta castellana» el gallec senyor Millàn Astray.

Un'altra victima de la setmana tràgica de 1909

Diu el confrare «Diario de Gerona»:

«Un nuevo mártir hay que sumar a la lista de los causados por las vandálicas turbas de julio de 1909, calificadas de «gloriosas» por los radicales, y defendidas, a la vez que por éstos, por nuestros liberales gobernantes.

En la casa solariega montañesa Colldecarrera, de Castellar de la Montanya, ha fallecido de afección cardíaca, a los veintiocho años de edad, el escolapio Padre Luis Colldecarrera, que fué ludubrio de las masas durante la semana trágica en Granollers, en cuya villa intentó refugiarse, después de escapar del incendio del Real Colegio de San Antón, de Barcelona. El joven Padre Colldecarrera, reconocido sacérdote, fué maniatado, paseado en son de burla por las calles, obligado a pedir perdón a sus verdugos desde uno de los balcones de la plaza pública, pisoteado, abofeteado, y por último, encerrado en una inmunda pocilga, de donde pudo sacarle, a favor de la noche, un pariente suyo que vivía en Granollers.

Claro está que tan rudo martirio había de causar la afección cardíaca, con ataques de epilepsia, que a poco se declaró en el joven sacérdote, y cuatro años después se le ha llevado al sepulcro.

Que santa gloria haya.»

MARGINAL

Adrianòpolis

Europa ha coronat la seva política oriental, feta de traicions i covardies, amb gran ignominia.

Va trair al començament de la lluita balkànica la seva representació de l'unitat cultural cristiana, contenint als petits pobles confederats frissosos de llibertar als homes de la seva fè i la seva llengua.

Va trair-la després deturant a Tchataldja els exèrcits que marxaven victoriosament cap a Bizanci.

Va trair-la més tard, imposant als vencedors limitacions que varen contribuir a la desunió i a la guerra, convertint en barreja repugnant una campanya gloriosa.

Ara la traeix novament, deixant als turcs Adrianòpolis.

¡Oh, la covardia d'aqueixes grans potencies que condensen el poder i la voluntat d'Europa! ¡Oh les belles promeses de Mister Grey, porta-veu de l'imperial Anglaterra, tan aviat dites com aviat trencades!

Estigma d'ignominia serà d'avui endavant per a Europa, Adrianòpolis.

D'una ignominia tan gran com la d'aquella ramera de les nacions que'l profeta veu al mig del camí, revolcant-se en immondicies.

B. M. ESCRIVA.

Siluetes

UN PERIODISTA COM N'HI HA MES D'UN

No havent pogut obtenir una plaça de «aspirante a oficial quinto» de no sé quin «cuerpo», se'n vingué a Barcelona i es feu periodista; però, no acabant-se d'aclimatar del tot, procurà que l'encarreguessin del Govern civil, on al menys sentiría la farum de l'Estat providencia i d'aquelles oficines en què havía somniat.

I ja'l tenim redactor en qualsevol diari barceloní, sense preferencia per cap ideal. Però d'anarquista a conservador pot recórrer tota la gamma de les idees. Ell no ho comprèn que's pugui ser periodista per a servir un ideal; ell només sent l'irritació de ser lluny de casa seva i la malicia d'haver hagut d'anar a raure a un país que no's resigna a la condició de conquistat.

No obstant, encara se sent superior: encara creu que pot hostilitzar de manera més o menys solapada les gents que li donen hospitalitat i ferir els ideals que les fan viure i burlar-se de la llengua que parlen.

Algú li diu que a Barcelona hi ha hagut periodistes no catalans que han merescut tota mena de respectes, recordant-li, com a prova, el cas de don Modesto Sànchez Ortiz, tan estimat de tots els que varen honorar-se amb el seu tracte o amb la seva amistat. Ell afecta no donar importancia a l'exemple i segueix en la seva vía d'odi contra el país que l'hostatja. ¿Què li expliquen an ell de don Modesto Sànchez Ortiz? ¿Quí era don Modesto Sànchez Ortiz?

Però algú insinúa que don Modesto Sànchez Ortiz, després d'haver dirigit a satisfacció de tot-hom un diari de Barcelona, ha estat diputat a Corts i adhuc governador civil. I això ja li fa un cert respecte. ¡Governador civil! ¡quí podés arribar-hi!

Finalment, sol amb la seva conciencia, veu la seva poquetat, i, comparant-la amb l'imatge que li han fet de don Modesto Sànchez Ortiz, pensa:

«Tú no ho seràs mai de Governador ni de diputat.»

I plora amb desconsol.

Però desseguit reacciona. I si no hi hà a mà una segrestada o un crim que li permetin esbravar-se imitant al «Duende de la Colegiata»—«el maestro»—suca la pluma en fel i redacta un solt, un telegrama o una informació sensacional contra els homes, les institucions o l'esperit de la terra en la qual se considera exilat.

FLIK.

Rims de l'hora

De l'adveniment d'una certa canetenca

Hi ha una vila ran de l'aigua
que s'endú el cor de la gent;
i, si mai hi heu fet estada,
és la vila de Canet.
Ai Canet, vila famosa
per les comes i el goret,
per la font tant regalada
que a l'istiu hi va el jovent,
i el vapor que fuma i crida
vora l'ona que s'ajeu,
per la Casa de la Vila
i altres mil que queden be,
per un chor que fa cantades
i un cinema i un castell!
Ai Canet, vila famosa
sobretot pel que jo sé,
sobretot per una noia
que hi va neixer fa poc temps.
Ai Canet, bé'n tens de roses,
qui diu roses diu clavells,
més no hi ha clavell ni rosa
de tant gran mereixement.
Hora i punt que ella va néixer,
refilaven angelets!
L'alegría per la terra
s'escampava com el vent.
Al terror deixant el càvec
fan sardana els escampats;
posa roses la mestressa
en el pot del julivert,
mentre'l nunci diu la nova
fent gambades pels carrers.
El rector, jugant a carles
amb el sastre i el cerer
deia:—Nois: això es un trumfo
per la vila de Canet!
Ja s'en feia una corrua:
en voleu de tafaners!
—El nadó venim a veure—
Fins hi havia gent d'Arenys!
—Ai Senyor quina carona!
—Ara aclucà l'ull esquer.
—Ara sembla que somica.
—Ara riu i té un clotet.
—Ai maneta, puncelleta
que no'l goses obrir be.
—Ja han pensat amb el cristiri?
—Ja li han fet els foradets?
—I a on son els Evangelis?
—Si els hi vist aquí mateix!
—Quin cabell que té més negre!
—Acabat s'els fà claret.
—Que vol dir que serà rossa?
—Acabat s'els enfosqueix.—
Be n'hi feien de besades:
benaurat el que hi va ser!
Si demà tingués un lleure
—que be em penso que'l tindré—
de bateig us parlaría
com he fet del naixement.
Mentrestant be cal que ho diga
perque mai està de més.
Ai Canet, be'n tens de roses,
qui diu roses diu clavells,
però roses com aquesta
n'hi hà poques en el test.

TWO

El nou Bisbe de Guam

El día 7 de setembre tindrà lloc en el Reial Monastir de Nostra Senyora de Montserrat—celestial advocació sots la qual milita la Provincia Caputxina de Catalunya—la solemne consagració episcopal del P. Agustí d'Artesa de Segre, Bisbe Milopotamense i Vicari Apostòlic de Guam (illes Marianes).

Oficiarà com a Bisbe consagrant el doctor Josep Torras i Bages, Bisbe de Vich; assistit del doctor Francisco de Pol i Baralt, Bisbe de Girona, i del P. Abat del Monastir de Montserrat.

El nou Bisbe, abans d'entrar en la Religió, s'anomenava Josep Bernaus i Serra.

Natural d'Artesa de Segre (Lleida), el jove i aprofitat seminarista desitjava eficaçment servir a Deu en l'estat religiós, quan en el viatge que en 1882 emprengué el P. Melcior de Tivisa a l'Equador, trobà l'ocasió providencial de poder satisfer els seus pietosos desitjos. Aixís que arribà an aquella República vestí l'hàbit en el convent de caputxins de Ibarra, i el 2 de febrer de 1887 feu sa professió. Acabats amb gran lluiment els seus estudis dintre de l'Ordre, el 7 d'abril de 1889 rebé el presbiterat.

Aixís que fou ordenat de sacerdot, el destinaren els superiors a l'Escola Seràfica de Tulcàn, en concepte de professor, essent nomenat pocs anys després Lector de Filosofía en el convent de Túquerres (Colombia). Després fou elegit successivament Guardià, Assistent Custodial de les Missions d'Equador-Colombia, i Custodi Provincial de les mateixes.

Tan prompte acabà el temps d'aqueix càrrec fou nomenat Superior de la Residencia de Cartago (Costa Rica); i a sa incansable activitat es degué, després de l'espantós terratrémol de 1910, la reconstrucció de la nova iglesia i Residencia que la Provincia de Catalunya posseeix en l'esmentada ciutat de Cartago. El seu exemple serví d'estímul poderós, i tothom, a imitació seva, se sentí encoratjat per a esborrar fins els darrers vestigis de la espaventable catàstrofe. L'any passat el sorprengué en l'esmentada Residencia el nomenament de Visitador Provincial de Mèxic, comissió que desempenyà amb gran acert i prudencia.

L'haver, donces, sigut proposat pels Superiors Provincials i acceptat pel Sant Pare Pius X, per a Bisbe i Vicari Apostòlic de Guam, és justa recompensa als grans serveis fets a l'Iglesia i a l'Ordre per tan il·lustre sacerdot i insigne missioner.

L'acompanya, com a secretari, el P. Ezequiel de Mataró, de la mateixa Ordre.

Diputació

—La Comissió provincial, Secció de comptes municipals, ha despatxat els assumptes següents:

Dictàmens proposant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Castellví de la Marca, Fogàs de Tordera, Martorell, Molins de Rei, Santa Maria de Corcó i Santa Cecilia de Montserrat, de 1912; Sant Llorenç Savall, de 1911, i de censura sense reparos als comptes municipals d'Igualada, corresponents a l'any 1912, que s'eleven al Tribunal dels del Regne, al qual competeix sa definitiva resolució.

La mateixa Comissió, en sessió d'aquest matí, ha despatxat els següents assumptes de la secció de Foment:

Informe en l'expedient de justipreu de les cases números 11 i 13 de la Riera de Sant Joan, afectades per la Reforma interior de Barcelona.

Aprovació de les recepcions provisional i definitiva i liquidació de les obres del troç segón del camí veinal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

Reclamació dels certificats de solvencia del contractista del mateix troç de camí.

Autoritzacions per a verificar obres en terrenys llindants amb carreteres provincials i camins veinals.

Informe sobre l'autorització sol·licitada per don Pere Puig Subirana, com tutor dels menors Josep, Ignasi, Carme i Montserrat Codina i Nieto, per a executar les obres de modificació del canal de sortida d'un aprofitament hidràulic en el riu Ter, terme municipal de Sant Quirze de Besora.

—El Butlletí Oficial corresponent al dia d'ahir publica l'extracte de la sessió del Cos Provincial corresponent al dia 17 del passat mes de juny.

—Del Museu Social.—Resum mensual dels serveis prestats durant el mes d'agost passat:

Comunicacions rebudes: Espanya, 103 i Estranger, 16.—Comunicacions enviades: Espanya, 226 i Estranger, 10.—Serveis del Secretariat popular: a entitats, 7, i a particulars, 5.—Publicacions ingressades per donació: llibres, 23, i follets, 27.—Publicacions ingressades per compra: llibres, 18, i follets, 0.—Revistes rebudes: nacionals, 45, i estrangeres, 67. —Obres publicades: El núm. 22 del Butlletí del Museu i l'Anuari d'Estadística Social de Catalunya, any I-1912.

El nombre index de preus de subsistencies al detall a Barcelona, segons càlculs de la Secció d'Estadística del Museu, resulta ser per al mes d'agost: 99'6.

Per als mesos anterior del present any, els nombres indexs foren janer 100.4; febrer 100.7; mars 97.9; abril 98.3; maig 97.8; juny 97.8; juliol 97.3.

Indult del regicida

Per iniciativa de D. Alfons, en Sancho Alegre és salvat de la pena capital

(PER TELEFON)

Madrid, 2, 6'15 tarde.

El comte de Romanones ha anat al Palau, a les cinc de la tarda, a despatxar amb el Rei.

Al sortir, després d'una entrevista de mitja hora, ha dit als periodistes:

—Senyors: Vaig a convocar immediatament als ministres a Consell, per a exposar-los el desig del Rei de que m'acaba de donar compte, que és el de que sigui indultat el regicida Sancho Alegre.

Que consti que és iniciativa personal de S. M.

Per més que generalment se creia que'l regicida no sería executat, la noticia ha produit gran impressió.

Madrid, 3, 12'30 matinada.

La entrevista del comte de Romanones amb el Rei ha durat més de dues hores.

D'ella n'ha facilitat després el quefe del Govern la següent referencia:

He donat compte, entre altres coses, a S. M. de que ja ha recaigut sentencia en el procés incoat amb motiu de l'intent de regicidi, però el Govern, com que encara no està acabada la tramitació de l'expedient, respecte a la execució de la sentencia, no l'ha portat ni'l portaría encara.

Respecte an aquest assumpte S. M. ha cuitat a manifestar-me que'l seu desig sería el que el Govern li proposés l'indult del sentenciat, això és, la commutació de la pena.

Conegut aquest desig, jo m'he afanyat a reunir el Consell de ministres per a donar-los compte del desig de S. M. i que el Consell decideixi lo que té de indicar a la sanció regia.

No sé encara si'ns reunirem avui o demà, però de totes maneres, serà abans de la reunió que ha de presidir el Rei.

Ja poden vostès suposar quin serà l'acord que adoptarem.

Ha sigut una cosa expontania del monarca, deguda únicament a la seva iniciativa, i quan l'opinió no s'havía manifestat encara en cap sentit, ni s'havía rebut cap petició d'indult.

Això realça l'acte de S. M., i més tenint en compte que ell haguera sigut la víctima, d'arribar a tenir consequencies l'atentat.

Amb aquest acte del Rei, queda acabat un assumpte que tenía també les seves dificultats i s'ha desenrotllat constitucionalment i en millors condicions que lo dels reus de Cullera, perque allavors hi hagué pressió i agitació, que ara no ha existit.

Quasi tots els ministres han anat desfilant, a darrera hora de la tarde, per la Presidencia, cridats pel comte de Romanones, que'ls ha donat coneixement de la forma com s'havía desenrotllat la entrevista amb el Rei, i com aquest, donant proves de la seva bondat inagotable, s'havía avençat a sol·licitar l'indult den Sancho Alegre.

Havía pensat el comte de Romanones en convocar a Consell, com abans hem dit, per a pendre acord sobre la proposició de la gracia d'indult, però com que tots els individus consultats, ja individualment, havíen mostrat la seva conformitat, elogiant la magnanimitat del monarca, ha desistit del tràmit del Consell, ja que totes les opinions dels ministres eren conegudes i resultaven favorables a la concessió de l'indult.

Per més que encara no amb caràcter oficial, informes autoritzats ens permeten donar una referencia ben aproximada de lo ocorregut entre el Rei i el comte de Romanones, a la tarde.

El comte, a l'informar al Rei dels acords presos ahir en els expedients de pena capital i reservats fins que el Rei els conegués, li ha dit que el Govern, amb gran sentiment, no havía trobat mèrits en tres dels condemnats per a proposar la gracia d'indult, i que en canvi aconsellava fos otorgada a favor d'altres cinc reus.

Se recordarà que'ls expedients alcansaven a vuit persones.

Aquells als qui no arriba la proposta del Govern a favor de l'indult, són: Jacinto Bruguera, condemnat per l'Audiencia de Girona, i els de Gador, Ortega (a) «Moruno» i Agustina.

En aquests dos expedients se proposa l'indult per a l'Antoni Giner, coautor de violació i assessinat, i per a «El Tonto», complís dels de Gador.

Els altres tres reus per als que's proposava també l'indult corresponen a altres Audiencies.

Com S. M. coneixía l'acord, ha preguntat:

—¿I en Sancho Alegre?

—Senyor—li ha dit el president del Consell—: encara falta algún petit tràmit per a que el Consell pugui decidir.

—Desitjaría, tota vegada que ja la sentencia és ferma,—ha dit el Rei—que'l Consell m'aconsellés, respecte de aqueix desditxat, la concessió de la gracia d'indult.

El comte ha promés consultar als seus companys de Govern, donant això com a resultat l'acord de proposar a la Corona l'exercici de l'alta prerrogativa.

Després del llarg despatx amb el comte, el Rei, acompanyat per l'enginyer director d'obres del patrimoni reial senyor Repullés, ha estat visitant les habitacions de la planta baixa del Palau, que antigament va ocupar el ministeri d'Estat, i que s'estàn decorant per a que serveixin d'allotjament a M. Poincaré.

A última hora de la tarde el Rei ha marxat a Cercedilla, per a dinar a la residencia de l'infant don Ferràn, que estiueja al citat poble.

El tancament a les vuit

EL TERME

El tancament a les vuit, és un èxit. La campanya aciensada, pacífica i ordenada, empresa per la Secció de Relació i Treball, del popular Centre Autonomista de Dependents de Comerç, ha conseguit un resultat satisfactori, car els quefes, responent a la raonada petició, en tocant les vuit de la nit, donaven ordres de tancar llur establiment.

De primer antuvi, aquesta qüestió presentava un aspecte difícil. ¿Seríen tots els establiments qui realitzaríen lo promès? Mes això quedà en clar ahir, car, indistintament, tots plegaren a l'hora tractada.

Això és lo que fa preveure que el tancament serà una cosa permanent, una costum, determinant fixament el final de jornada del dependent de comerç.

L'aparèixer en innombrables botigues el cartellet editat per la «Secció» directora del moviment, dóna ja un bon aspecte i acredita que no intenten pertorbar cap ordre ni crear situacions difícils a la nostra ciutat estimada, perque, atents a les seves costums, els interessats notifiquen la nova i demanen que s'observi.

També apoia l'acció que realitzen els dependents, el gran nombre de comunicacions enviades:—sis mil me deia un individu de la comissió—dirigides als quefes, una vegada sol·licitant-los el tancament, altra donant-los mercès per haver-ho fet, i aixís tres diverses redaccions més, entre quefes i dependents sobre aquest assumpte.

Ademés, la premsa, ahir i abans, porta altra carta oberta, ben concreta i atenta, i uns especials anuncis que han cridat fortament l'atenció.

Davant, doncs, d'una acció tan decidida, per la consecució d'aspiració tan justa, cal insistir prop dels quefes, i és lo que'm permeto fer avui, recomanant-los, tanquin cada día puntualment a les vuit de la nit, aixís hi acostumaràn públic, se'n beneficiaràn ells matexos, afavorint alhora a la dependencia comercial, el correctíssim procedir de la qual els ha portat a l'èxit més falaguer.

¡Quefes d'establiments! Aimants d'harmonies professionals, homes justos, tanqueu a les vuit en punt de la nit cada día, que ajudareu a una obra altament humana, social i possible!

Som ara al primer terme de la qüestió, depenent d'ell la efectivitat i la realització de la mateixa, i és davant la importancia de la situació que insisteixo en la sana idea de votar en pro de la seva completa efectivitat.

Joan D'ARC.

Anit

Ahir, el tancament de botigues a les vuit del vespre, va ser molt més considerable que'l dia anterior. En molts carrers, i dels més comercials, no quedaren obertes més botigues que les d'ultramarins i altres per l'estil no compreses, ara com ara, en la reforma implantada, però que no duptem que tard o dejorn també l'adoptaràn.

Se vegeren circular, entre vuit i nou, molts grupus de dependents, passant revista de còm se cumplía l'acord de tancar a les vuit. A vegades s'estacionaven davant de les botigues obertes, aplegant-se aleshores molt públic que feia els comentaris consegüents, quasi sempre de conformitat amb les aspiracions dels dependents.

No a tot arreu passaren les coses pacificament. Al carrer del Carme, cantonada al den Roig, saltaren esmicolats els vidres d'una botiga d'articles de cuiro. Lo mateix passà amb els d'una botiga de robes de la Ronda de Sant Antoni.

La policía havía près moltes precaucions, i en alguns punts disolgué grupus, però sense donar mostres de la excitació i del malhumor del dia abans.

En el Centre de Dependents

La mateixa animació que ans d'ahir hi havia anit al Centre Autonomista.

L'entusiasme era gran, mostrant-se tots contentíssims de la diada, que fou veritablement un èxit afalagador per als dependents, per l'ordre que regnà, els fruits obtinguts i la simpatía amb que la opinió segueix la iniciativa del tancament a les vuit.

Per a que's vegi la cordura i bons modos que gastaren els dependents, corespostos en alt grau per la immensa majoría dels principals, vegis la següent nota-instrucció que's repartí als delegats per a convidar al tancament:

Company: Com a delegat que sou d'aquest carrer, serviu-vos pendre nota de les següents instruccions:

Procureu nomenar una o dues comissions. Segons la llargada del carrer, de dos individus, quals comissions hauràn de començar a actuar a les vuit en punt, requerint als amos d'establiment al tancament immediat. Aquestes comissions seràn avui respectades per la policía, segons promesa del governador civil.

Es «absolutament precís» que tota la depenedncia de cada carrer, circuli en petits grupus sense deturar-se davant de cap establiment, «encara que no tanqui», doncs el governador va dir ahir al vespre que en absolut no permetrà cap mena de manifestació.

Serà convenient fer una llista de totes les cases consultades, expressant les llurs respostes, siguin o no favorables. Al vespre, cap a les deu, serviu-vos passar vos amb els demés comissionats pel C. A. de D. del C. i de la I., Comtal, 33 i 35, on s'hi canviaràn impressions respecte de la jornada i es ressenyalà la conducta a seguir a l'endemà.

Tingueu present que son precisos l'ordre i l'entusiasme.»

A la nit se canviaren impressions respecte de l'actual moviment i's nomenaren alguns delegats per a secundar el tancament als barris extrems.

Lo de l'Art fabril

Del Jutjat especial

El jutjat s'incautà dilluns dels motllos i originals de la fulla clandestina que fou denunciada pel fiscal titulada «Manifiesto al pueblo».

Ahir va declarar el director de «Solidaridad Obrera», Andreu Quadres, per a respondre de dos articles que foren denunciats.

D'un d'ells, se'n va declarar autor el mateix director, dient que l'autor de l'altre és un tal Permanyer que viu a París.

S'ha donat aute de processament i presó contra els vaguistes Miquel Boronat i Pere Planos, que dies passats agrediren i lesionaren a un obrer.

La Óptica Medicana

De l'Audiencia

El president de l'Audiencia rebé ahir noticies oficials de Mataró, comunicant que a la tarde es va obrir la fàbrica Arañó entrant-hi tots els obrers, i que ahir ho van fer altres fàbriques, entre elles, la del senyor Marfà.

El dia

El dia d'ahir transcorregué amb tota normalitat.

En les barriades obreres, excepció feta de les hores d'entrada i sortida del treball, hi va haver calma completa.

A la Agrupació Obrera del Clot, escassa animació.

Tothom, i especialment els obrers, doden el conflicte per acabat.

Excepció dels petits incidents que porta l'implantació del decret, no's va registrar cap nota digna de consignar-se.

Prou ho deuen haver comentat els reporters encarregats d'informacions sensacionals, i especialment aquells que havíen inventada la nota estupenda de l'acabament del carbó i que en l'impressió del dia preconitzaven conflictes i més conflictes!

Tot de cop i volta se'ls és acabada la ocasió d'omplir columnes i més columnes de prosa morta i fins a un altre afer sensacional no tindràn manera d'embrollar la troca, i certs corresponsals no podràn enviar a Madrid notes fortes. Se hauràn de contentar amb els «partes de la policía»...

L'acabament de la vaga els hi ha resultat una contrarietat. La calma i la tranquilitat per a ells és insoportable.

Altrament, com deixem consignat, ahir va ser el dia més sossegat desde que va començar aquest afer, que sembla pot donar-se ja per acabat.

Moviment de la vaga

El moviment de la vaga corresponent al dia d'ahir, segons datos facilitats a l'oficina d'investigació, és el següent:

Fàbriques que treballaven, 246; obrers que treballen 20,848.

Quedaren sense treballar: fàbriques, 82; obrers, uns 5.237.

Explicació: en el districte de la Barceloneta queden en vaga cinc fàbriques. celoneta quedaren en vaga cinc fàbriques, havent entrat al treball en el dia d'ahir quatre obrers.

En el de l'Audiencia's va renuar el treball en una, quedant-ne un'altra en vaga.

En el de la Concepció continuava en vaga una fàbrica.

En el de la Universitat seguíen sense treballar en dues fàbriques.

En el districte del Nort es va renuar el treball en tres fàbriques, quedant-ne en vaga 18.

En el districte del Sur van renuar el treball tres fàbriques, n'hi hà una en vaga.

En el districte de l'Oest no hi va haver alteració.

D'Igualada

Ahir es va renuar el treball en totes les fàbriques.

Hi hà completa tranquilitat.

De Badalona

La vaga segueix com dilluns, treballant només les fàbriques que ja ho feien.

De Mataró

Ahir van entrar al treball una tercera part dels vaguistes.

Se creu que entre avui i demà es restablirà la normalitat.

De Vilasar de Mar

Patrons i obrers han arribat a un acord, havent-se, per lo tant, renuat el treball i restablert la tranquilitat.

Del Govern civil

El governador, al rebre als periodistes es va mostrar satisfet de la jornada.

El senyor Francos té la seguretat de que'l conflicte és acabat i que abans de fi de setmana la normalitat serà completa.

Va rebre la visita d'una comissió de obrers de la fàbrica Portabella, manifestant-li que havíen deixat el treball poc després d'haver-lo renuat, per havérselshi posat certes condicions noves.

Per lo que's veu, a la fàbrica Portabella els obrers teníen certes ventatges que el patró ha retirat amb motiu de la vaga, implantant lo que disposa el decret del Govern, però suprimint tot lo que'l decret no exigeix.

El governador els va dir que avui parlaría amb el senyor Portabella.

La referida comissió d'obrers anava acompanyada del president de la societat «Las tres clases de vapor».

També va estar al Govern civil la junta de la societat obrera «La Constancia», fent entrega al senyor Francos Rodríguez d'una nova llista de fàbriques que, segons els obrers, no compleixen amb les disposicions del decret.

El governador els respongué que parlaría amb els patrons.

—I aixís vaig passant la vida—va dir el senyor Francos als periodistes. —De bon matí fins a la nit parlant amb uns i altres sobre horaris i tants per cent, esperant amb ansia l'acabament del conflicte per a tenir el descans que m'he guanyat.

Al Foment

A darrera hora d'ahir estava reunida, com de costum, la comissió de fabricants del plà canviant impressions.

També's van reunir alguns industrials per a tractar de la qüestió dels horaris.

De la tarde

Durant tota la tarde va regnar apacible calma en el palau del Passeig de la Duana.

Solament hi van acudir unes obreres de la casa «Hervàs González» per a tractar amb el senyor Francos del plet que tenen pendent amb dita casa desde abans del conflicte de l'art fabril.

***

A la tarde el governador continuava tenint bones impressions sobre'l conflicte de l'art fabril en general.

A càn Caralt va dir que encara no s'havía trobat solució a les diferencies que hi hà entre patrons i obrers.

Va rebre una comissió de vaguistes de Badalona, conversant sobre'l tema de sempre, o sigui sobre l'horari, sense que l'entrevista tingués resultat satisfactori.

El governador no ha tret

El dia de la solució del conflicte, el senyor Francos Rodriguez va comprar un dècim de la rifa, amb l'esperança d'emportar-se'n una bona sòrt.

Segons va dir anit, no li va tocar rès.

El dècim va ser escullit pel senyor Millàn Astray.

El manifest dels patrons

S'ha publicat en un follet apart el manifest que dirigí a l'opinió la comissió de patrons i que publicàrem íntegrament, fent-se'n una nombrosa edició.

La informació pública del Foment

Per a pendre part en l'informació pública oberta pel Foment, s'han rebut ja algunes memories.

Horrorosa tragedia

Ahir al matí, poc passats dos quarts de deu, va desenrotllar-se en el quarter d'Alfons XIII, una tristíssima escena que ha produït viva emoció.

Mentres estava en el seu despatx el jove i distingit capità del primer esquadró de dragons de Numancia don Andreu Tejada Alcayna, va entrar a rebre ordres el brigada Josep Blanco, qui, sense dir paraula, va treure's un revòlver disparant dos trets al capità, que va caure a terra desplomat sense dir paraula, ferit en el pit i a la cara.

Un soldat que estava escrivint al servei del senyor Tejada, nomenat Beltràn, al veure la rapidíssima agressió, se llençà dament l'agressor intentant subjectar-lo, disparant altra volta el brigada, ferint al soldat lleument a un bràs.

Aprofitant la confusió i desconcert dels primers moments, el brigada se tancà a dintre del quarto amenassant desde la finestra a tothom que passava, inclòs a la seva dòna.

Al disposar-se alguns oficials i soldats a forçar la porta, se sentí un altra detonació, podent-se veure a l'entrar a l'habitació els cossos de l'infortunat capità i del brigada, un a prop de l'altre, car aquest s'havía disparat un tret al cap, suicidant-se.

En aquests moments acudiren al lloc del succés el general Brandeis, one's trobava a l'edifici, el metge, el tinent coronel i alguns oficials del regiment.

Desseguida se disposaren a aussiliar als ferits, trobant-se amb la consegüent emoció, que el capità senyor Tejada era mort i que el brigada, amb la bala incrustada al cervell, estava agonitzant.

Fou portat aquest immediatament a l'hospital militar, aon morí a les dues de la tarde, després d'una difícil operació, sense poder pronunciar paraula.

El cadavre del senyor Tejada fou portat també a l'hospital militar, aixís com el soldat Beltràn, a qui fou extreta la bala que tenía allotjada a un bràs.

Desseguida se comensaren les diligencies sumarials, havent-se disposat l'autopsia dels cadavres.

El senyor Tejada era estimadíssim entre els seus companys per les seves qualitats i il·lustració.

Serví durant alguns anys com a tinent en el Regiment de dragons de Montesa, essent nomenat capità el dia 21 de desembre, passant després al regiment de Numancia, aon servia actualment.

Tenia 33 anys d'edat i el pròxim mes d'octubre havía de contreure matrimoni amb una virtuosa i bellíssima senyoreta de Barcelona.

Se diu que'l brigada havía tingut amb anterioritat algún atac d'enagenació mental.

Desde Torroella de Montgrí

Ha passat ja la festa major, deixant en tots els esperits l'agre-dolç de records inesborrables; ha passat ja la festa major, que, com tots els anys, ha vessat d'animació i de vida, que, com tots els anys, ha sigut tan amable, amb tot aquell conjunt de notes típiques, que constitueixen les seves característiques més encisadores. Aquella anada solemne de les autoritats a l'ofici, acompanyades dels gegants i del fluviolaire que, a pesar de ser cada any més vell, és com sempre tan alegre; la professó lluidíssima, passejant la reliquia de Sant Genís pels llargs i estrets carrers, tan simpàtics com originals; l'alegría de la plaça a l'hora de les sardanes, aquesta vegada amenitzades per la notable orquestra de Palafrugell i, sobretot, per «Els Montgrins» que cada dia ho fan millor, en especial quan executen «L'anell de prometatge», nova sardana del nostre inspirat compositor en Vicens Bou; l'ofici solemne; els concerts que donaren en el Centre Recreatiu la renomenada orquestra de Barcelona «Moderns Escalas», malgrat el mal gust dels pessadíssims «obligats»; els balls de nit en el Cafè Coll, Centre Recreatiu i en El Menestral, tots ells vessants de joia, animació i de gentilesa, sobretot l'últim dia, en que hi hagué el ball del ram i lluita de «confetti». Tot, absolutament tot se vegé concorregudíssim, no desmereixent la festa d'enguany, de la nomenada que té la festa major de nostra simpàtica vila. Passada ja la festa, la animació creix i s'escampa; ahir i ans d'ahir a Bellcaire i a Llofranc, demà a La Escala, després als Masos de l'Estartit, a Verges i a Bagur hi va lo bò i millor de Torroella; se projecten excursions a Empuries, Santa Catarina i al Castell on fruirem dels encants de aquesta naturalesa incomparable i on nostre esperit se vivifica respirant l'aire pur que'ns porta ansies de treball i fortifica les nostres activitats, amb l'amor a la nostra terra, que és l'amor a Catalunya. La vila es desperta del seu ensopiment, i sent vius desitjos de cultura i de progrés. El Sindicat Agrícol treballa activament en bé de la nostra pagesía; l'Ateneu Torroellenc es prepara per a una tasca que esperem serà de feconds i pròspers resultats. I tot això conforta i tot això entusiasma per a seguir lluitant amb dalit i amb esperança.—C.

L'alcaldada contra la llengua catalana

Parlant amb el governador

Ahir a migdia, un reporter va ensenyar al governador un exemplar del programa de les festes de Vilafranca en que porta el segell de l'Alcaldía Constitucional del Vendrell en quina població va ésser imprès. El reporter va preguntar:

—¿Havent-se presentat l'imprés en l'Alcaldía del Vendrell, podía l'alcalde de Vilafranca imposar una penyora a l'editor?

—Es clar que sí.

—Doncs, miri contra lo que opina vostè eminents jurisconsults que han sigut consultats sobre aquest afer, diuen que nó.

Aleshores el governador afectant posar en les paraules tota sinceritat, va exclamar:

—Pero, senyors, lo succeit a Vilafranca no té l'importancia que se li dona. Es clar que l'alcalde ha obrat amb certa lleugeresa, però jo he donat tota mena d'esplicacions, assegurant que la penoyra no ès motivada per ésser els programes redactats en català, sinò per haver-se mancat a la llei de la policía d'imprempta.

—Pero ¿la penyora subsisteix?

—Si ningú parla ja de penyora. Es clar que nó.

Aleshores un reporter d'un diari local, com indignat per les paraules del governador, li va dir:

—«Pues ya ve V. como se lo van a agradecer los catalanistas!»

El governador va dir que no esperava cap agraiment, perque no hi havia motiu per esperar-lo.

Es lamentable, molt lamentable, la situació de violencia que porten al despatx del governador, alguns reporters amb les seves indiscrecions.

Hem de fer amb tot una aclaració. Cap d'aquestes ha sigut de catalans, devent afegir també que varis dels companys castellans s'han portat en aquesta ocasió com en moltes altres amb la correcció més esquisida.

La Joventut Regionalista de Sabadell

La patriòtica Joventut Regionalista de Sabadell, que tant treballa en aquella ciutat per arrelar els ideals catalanistes, sentint-se ferida en lo més viu de l'ànima per l'alcaldada portada a cap per l'alcalde de Vilafranca, ha expedit els següents telegrames:

«Ministro Gobernación. — Madrid.— Juventud Regionalista protesta enérgicamente acto alcalde Vilafranca contra lengua catalana.—Presidente accidental Domingo Teixidó».

«Gobernador civil.—Barcelona.—Joventut Regionalista de Sabadell, protesta enérgicamente agravio cometido lengua catalana por alcalde Vilafranca.—Presidente accidental, Domingo Teixidó».

L'«alcaldada» del batlle de Vilafranca

De «La Sembra» de Terrassa:

«No cal dir, que els nostres lectors estaràn enterats de l'«Alcaldada» del batlle de Vilafranca, nosaltres com a catalans ne protestem, i protestem amb més força perque aquest cop l'agravi parteix d'un català; l'agravi a lo que més estimem, que és la llengua.

Nosaltres creiem que l'agravi serà castigat pels mateixos que vetllen per la puresa de la llei i encara que no siguin catalans els que son cridats a fallar, son justiciers, no podem dubtar-ne. Entretant el senyor Olivella i companys, que ens han parlat amb la veu de la patria, siguin homenatjats com se mereixen.

Rebi el senyor Olivella i els seus companys el nostre salud afectuosíssim.»

De Manlleu

L'Associació Catalanista en Rafel de Casanova, de Manlleu, ha adressat al governador civil de Barcelona, el següent telegrama:

«Associació En Rafel de Casanova protesta enèrgicament atentat llengua catalana comés batlle Vilafranca.—Secretari, Jaume Mateu.»

El ferm nacionalista i amic nostre l'arquitecte de Manlleu don Lluís Coll i Espadaler, acaba d'enviar els següents telefonemes:

«Ministro Gobernación.—Madrid.

Suscrito protesta enérgicamente acto alcalde Villafranca Panadés imponiendo multa Olivella, traducido lengua catalana programa Fiesta Mayor.—Coll Espadaler».

«Gobernador civil Barcelona.

Protesto acto alcalde Villafranca Panadés prohibiendo publicación lengua catalana programa Fiesta Mayor, imponiendo multa editor Olivella.—Coll Espadaler».

«Baix Penedes», de Vendrell

Publica un article «Lo dels programes de la festa major de Vilafranca», esplicant l'improcedencia de publicar, en una llengua que no és la nostra, els programes de la festa major més típica de Catalunya; la mala redacció castellana de dits programes; el patriotisme dels que'ls publicaren en català; l'alcaldada de la multa i la nova de que's reclamarà una indemnització per la retenció dels programes, i una querella judicial per infracció de la llei i atentat a la propietat.

De Cornudella

S'ha cursat el següent telegrama al President del Consell de Ministres i al governador de Barcelona:

«Enérgicamente protesto en nombre propio y Regionalistas ésta del acto Alcalde Villafranca Panadés, imponiendo multa Olivella, por haber publicado en catalán programa fiesta mayor. Igualmente por haberse izado bandera catalana en la Bisbal. Ignorábamos que escribir en catalán y honrar símbolo nacional fueran actos punibles. Por Comité fiesta Regionalista, Manuel Jové Ferrer, Jover. Consejero de Fomento de la Provincia.»

L'Ateneu Regionalista de Poblet

Aquesta agrupació cursà també el següent ofici al governador:

Reunida la Junta Directiva de l'Ateneu Regionalista del Poblet, acorda protestar davant V. E. de l'acte realitzat pel Batlle de Vilafranca multant al ciutadà Joan Olivella, per publicar uns programes redactats en català, i supliquem deixi sens efecte dita providencia.

Déu guardi a V. E. molts anys.

Barcelona, 31 d'agost 1913. — El president, Josep Escolà. — El Vis-secretari, Enric Suárez Roca.

Lliga Espiritual de Ntra. Sra. de Montserrat

Aquesta important entitat, ha enviat aquest telegrama:

Ministre Governació. Madrid. — Lliga Espiritual Verge Montserrat protesta enèrgicament atentat contra llengua catalana, comés per l'alcalde de Vilafranca del Penedés.—Secretari. Colomer.

També ha dirigit una comunicació al senyor governador de la provincia escrita en termes consemblants

El Centre Popular Catalanista de Sant Andreu.

El benemèrit Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar ha dirigit al governador el següent comunicat:

«Excmo. señor:

Los que suscriben en representación del Centro Popular Catalanista de San Andrés de Palomar, enterados de la providencia dictada por el señor alcalde constitucional de Vilafranca del Panadés imponiendo una multa al vecino don Juan Olivella y Almirall por haber publicado unos programas de las tradicionales fiestas que se celebran en dicha villa, redactados en nuestra gloriosa lengua catalana, nos creemos en el deber de elevar a V. E. nuestra más enérgica protesta, suplicándole al propio tiempo se sirva dejar sin efecto la mencionada providencia.

Gracia que esperamos del recto proceder de V. E., cuya vida guarde Dios muchos años.

Barcelona, 30 de agosto de 1913.— El presidente, Pedro Pena.—El secretario, Andrés Plà».

Al mateix temps ha dirigit al senyor don Joan Olivella i Almirall el següent telegrama de felicitació:

«Centre Popular Catalanista vos felicita per patriòtica actitut en pro idioma català.—President, Pena».

Els terrassencs

El setmanari «La Sembra» i la societat «Agrupació Regionalista» de Terrassa, han enviat els següents telegrames:

«Ministro Gobernación. — «Agrupació Regionalista» protesta arbitrariedad cometida alcalde Vilafranca Panadés contra lengua catalana.—Presidente, Vidal».

«Ministro Gobernación. — Semanario «La Sembra» protesta agravio lengua catalana hecho por alcalde Vilafranca Panadés.—Director, Galí».

«Olivella Almirall.—«Agrupació Regionalista» felicita sa actitut a favor llengua catalana.—President, Vidal».

«Olivella Almirall. — Setmanari «La Sembra» protesta alcaldada ha sigut víctima.—Director, Galí».

«La Veu de Tarragona»

El confrare tarragoní, en un article «Atentat a la nostra llengua», després d'esplicar tot el procés de l'alcaldada i de fer observar la dolenta, la pèssima redacció castellana dels programes de l'alcalde, li dedica els següents paragrafs:

«Nosaltres protestem enèrgicament d'aquest atropell de petit monterilla, demanem al governador que deixi sense efecte la multa que ha imposat, desautoritzant aixís l'atropell a la nostra llengua, que si aixís no's fa, serà ja l'atac vingut del governador civil i del Govern de Madrid, i lo que avui és una alcaldada, per llàs de solidaritat esdevindrà una injuria del poder central, que nomenà alcalde an aquest M. I. que fa posar son nom en els programes de la festa, fent-nos saber que gegants i nanos i diables l'aniràn a saludar.

Aquesta protesta nostra és també la de l'entitat Lliga Regionalista de Tarragona.

Veurem si el bon seny i el ver patriotisme acaben per imposar-se.

I mentres tant, vagi una coralíssima enhorabona al senyor Olivella, valent i estimadíssim company en catalanisme».

Una «alcaldada»

De «La Veu del Camp» de Reus:

«Es bella la gallarda actitut de tots Es bella la gallarda actitut de tots els catalanistes de tots els àmbits de Catalunya, formulant una vigorosa i unànim protesta davant del inconcebible fet. La nostra entitat política i «La Veu del Camp» han enviat també uns telegrames a l'autoritat superior per a que's serveixi corregir tals extralimitacions. També s'ha felicitat al senyor Olivella, i nosaltres, desde aquestes columnes l'encoratgem, posant-nos a la seva disposició.»

Protestes al Govern civil

Al Govern civil s'han rebut noves protestes de tots els indrets de Catalunya, per l'acte portat a cap per l'alcalde de Vilafranca i el qual resulta una ofensa per la nostra estimada llengua catalana.

Encara que hem procurat recullir la llista completa a l'objecte de publicarla, hem desistit d'aquest propòsit pels molts inconvenients que hem trobat a les oficines a l'intentar-ho.

Govern civil

De les Dressanes

Per haver dirigit paraules grolleres a Llucía Sànchez Martínez en el carrer de Berenguer el Vell, ha sigut denunciada al Jutjat municipal Ramona Collado Salvador, ambdues veïnes de la casa núm. 5 del carrer esmentat.

A dos quarts de tres de la matinada d'ahir promogueren un fort escàndol al carrer Comte de l'Assalt, Agneta Sabater Tentura, Felissa Pancho Vagué i Julia Petit Sañé, totes tres dònes de mala vida. També van ser denunciades al Jutjat.

Els policíes detinguts

Els policíes detinguts el passat dia 27 a la Bordeta són Francisco Domínguez i Josep Palmero Muri.

Sobre la conducta de la policia

Ahir a migdia, al Govern civil es va parlar de l'actitut presa anit per la policía en plena Rambla.

El governador, com és natural, va procurar disculpar als agents de la seva autoritat. Mes, alguns reporters, testimonis presencials de lo ocorregut, van insistir sobre aquest afer, no tenint altre remei el senyor Francos Rodríguez que mostrar-se conforme en que l'actitut dels seus subordinats no va ésser gens correcta.

Va dir el senyor Francos que ja havía disposat que tinguessin serenitat i prudencia i que les paraules dites dilluns per un policía, les quals varem recullir en la nostra informació, o sigui que teníen ordre de pegar de valent, eren una falsetat.

Sobre lo succeit, tant per lo que toca a les garrotades donades sense tò ni solta, com per lo que toca als renecs que deien, com única justificació de la seva actitut, va dir el senyor Francos que disposaría una informació pública i que parlaría amb el delegat de policía del districte.

Sense noticies

Anit el governador va dir als periodistes que no tenía cap noticia d'interès.

En efecte, el senyor Francos no sabía rès. Ni de la tragedia ocorreguda al quarter d'Alfons XIII s'havía enterat, a pesar d'haver ocorregut a mig matí.

La nostra policía, per lo que's veu, s'entera de poques coses.

Les màquines automàtiques

D'alguns cafetins i tabernes — no de tots — han desaparescut les màquines automàtiques.

Sería de desitjar que no'n quedés cap.

Els carrilaires

Aquesta nit se reuniràn els delegats de grupu, en la Unió Carrilaire, Secció Catalana.

Robo a una artista

La senyoreta Assumpta Aguilar, que treballa en la companyía del teatre del Bosc, ha sigut víctima d'un robo.

La distingida artista guardava dues centes pessetes en bitllets del Banc, en un petit portamonedes de butxaca, que li ha desaparegut.

La policía fa gestions per a trobar a l'autor del robo.

Els sabaters

En l'assamblea celebrada pels obrers sabaters de Barcelona, per a tractar de la vaga que segueixen els de la casa Busquets, Ribé i Rosell, va plantejarse la conveniencia d'anar a la vaga general del ram, acordant reunir-se novament per a tractar exclusivament d'aquest punt.

Del Districte VII

Ha visitat al governador una nodrida comissió composada de representants de nombroses entitats de Sans i nuclis urbans anexes, fins a trenta cinc, per a entregar-li una fonamentada instancia, firmada per totes elles i, ademés pels alcaldes de l'Hospitalet, Esplugues i Sant Just Desvern, Cambra Oficial de la Propietat Urbana de Barcelona i personalitats de tant relleu com el Rector de Les Corts, els senyors don Josep Pons i Arola, don Jaume Tor, don Josep i don Vicens Deu, don Joaquim Gelabert i moltes altres, en la qual instancia se demana l'immediata desaparició del gran dipòsit d'escombraries instal·lat per la «Companyía general de Sanejament», en solars que donen a la carretera de Madrid i prop de les cases de Sans, per significar un manifest perill per a la salut pública.

S'exposa que, apart de no haver-hi entre'l dipòsit indicat i les cases més properes, aixís com amb la carretera, la distancia exigida per previsió higiènica en semblants casos, la sola explotació o aprofitament dels residus pel comú procediment de criar i engreixar bestiar porquí, suposa unes immenses corts que de segur cap municipi permetría, adhuc en molt menys escala, en semblants condicions de poblat i transit freqüent com té el punt de referencia, amb l'aditament de que's troba subjecte als vents del NO. que polsaràn vers la ciutat les miasmes pestíferes produides per la descomposició de les materies acomulades: i's crida de pas l'atenció de la superior autoritat governativa respecte el destorb que l'instal·lació impugnada ha d'oposar al desenrotllament de la projectada ciutat jardí, dins de la demarcació de la qual està esclauat el dipòsit.

Davant dels conflictes esdevinguts ja, i que poden esdevenir en lo successiu entre la capital barcelonina i els interessos de sos barris extrems i fins de pobles avui autònoms i que demà podràn veure limitada llur autonomia en ares de la gran urbs, el «Foment dels interessos de Sans», iniciador de la present protesta, creu que s'imposa la creació d'un organisme que aplegui en una mena de Mancomunitat als pobles compresos desde'l Llobregat fins més enllà del Besòs, per a que, vist el fracàs de les agregacions fins ara efectuades, puguin resoldre's armònicament les questions que afecten a la vida de la gran capital i localitats confrontants sense sacrifici o dany de cap de les parts.

Feta la presentació per l'ex-regidor i president del «Foment dels interessos de Sans», don Josep Nubiola, el governador oferí fer quant fos possible en l'assumpte, sortint la comissió molt complascuda.

NOTICIES

DE BARCELONA

Els moços d'Esquadra del Prat de Llobregat han detingut a dos subjectes per haver-se barallat i lesionat en plena via pública.

Els de Sant Quintí han desarmat i denunciat a una cassador furtiu.

A quarts de deu d'ahir matí, una dòna de 36 anys, Julia Membrado Herrero, casada, veïna del passeig de Sant Joan, núm. 107, quart, estava netejant els vidres d'una finestra de l'escala, corresponent al replà del seu pis.

A l'efecte, s'havía enfilat a una cadira, id e sobre va perdre l'equilibri i va caure per l'ull de la escala.

Al soroll van acudir varis veïns i van portar a la pacient a una farmacia propera, mes tots els aussilis foren inútils, perque havía mort del cop.

Vanos Cardús Portaferrissa, 10

A les set d'ahir matí, xiscles i crits d'aussili que sortiren d'un segón pis del carrer dels Montanyans, i varen alarmar en gran manera als veïns.

Hi va pujar el municipal de punt i va trobar a una dòna que arrossegava pels cabells a una altra amb tal brahó que semblava que tirés l'art.

El guardia va posar fi a la deplorable escena i va preguntar què passava. L'agressora viu rellogada allí, i la víctima, una velleta de 70 anys, és l'estadanta. Aquesta va fer avinent que havía finit el mes i que era questió de pagar, cosa que l'altra's va pendre com una injuria greu i d'aquí va venir l'agressió i l'escàndol, del qual se'n va passar denuncia al jutjat.

El Butlletí Oficial Eclesiàstic del Bisbat de Barcelona corresponent al 30 d'agost, inclou el següent sumari:

«I. Circular de Secretaría de Cámara anunciando Ordenes generales.—II. Sagrada Congregación de Religiosos: Sobre propiedad de manuscritos de Religiosos.—III. Laudable sumisión de una traductora de un libro incluído en el índice.—IV. Nombramientos. — V. Sentencia sobre pago de derechos de estola.—VI: Sección española del Congreso Eucarístico de Malta.—VII. Casa para estudiantes españoles en Lovaina.»

El mateix Butlletí anuncia que'l diumenge dia 19 d'octubre «Dominica XXIII post Pentecostem», el Bisbe doctor Laguarda administrarà Ordres generals extratèmpora.

El plaç d'admissió de treballs per al Certàmen literari nacional organitzat per l'Academia Calasancia en commemoració del vigèssim quint aniversari de sa fundació, que finía el 27 del mes que som, s'és extés fins al 30 d'octubre prop-vinent, en atenció a les moltes peticions fetes en aquest sentit.

Els autors de treballs ja presentats, que desitgin retirar-los, en virtut de l'aplaçament, podràn fer-ho amb les degudes justificacions.

Amb objecte de facilitar l'assistencia a les festes que tindràn lloc a Sant Sadurní durant els dies del 6 al 8 del corrent, la Companyía dels ferrocarrils de Madrid a Saragossa i a Alacant ha acordat establir un servei especial de passatgers amb bitllets d'anada i tornada de segona i tercera classes a preus reduits, entre varies estacions de la Xarxa Catalana a la de Sant Sadurní, i tornada. L'expendició de dits bitllets tindrà lloc en els dies del 5 al 8 d'aquest mes, servint per a tornar desde'l 6 al 9 del mateix, totes aquestes dates inclusiu.

Van visitar al president de l'Audiencia Territorial, el senador senyor G. Agelet, el diputat a Corts per Menorca senyor Llansó i l'alcalde de Manresa.

Sala de vacances de l'Audiencia. — Per a avui hi hà anunciada la vista de una causa per estafa G. P. M.

Va visitar al senyor Serantes una comissió, queixant-se de que tot sovint se sospenen en el Tribunal Industrial les vistes que hi hà anunciades.

Ahir van entrar al port els següents vapors, amb passatgers:

«Jaime II», de Palma; «Villa de Soller», de Soller; «Alcira», de Cartagena; «Ausias March», de Valencia, i els trasatlàntics «Infanta Isabel» (de la casa Pinillos) i «Re Vittorio» de Buenos Aires, i «Tomasso di Savoia» de Gènova.

Discs per a gramofón i aparells, rebaixa preus. Carrer Sta. Agna, 21.

En l'article «França!», publicat el dia primer, a la tarde, i ahir al matí, se'ns va relliscar una equivocació d'importancia que'l bon sentit dels lectors haurà subsanat segurament.

En el parragraf que comença dient «Mes si la veu de les Cambres de Comerç catalanes fou suprimida a França», aon diu «deuen vetllar perque els llegítims drets i interessos de tota la nació espanyola no siguin escarnits, ni sacrificats a interessos «nacionals», deu dir «a interessos no nacionals».

Llegim en els confrares locals la noticia de que l'alcalde ha donat l'ordre d'arreglar el pis de la Rambla dels Estudis, que pels sots i pujols que hi havía semblava la serralada de Collsacabra o de Cadí.

Ahir a la tarde hi vàrem passar i, efectivament, hi havía senyals de que hi havíen estat els de les brigades municipals, i cumplint les ordres de l'alcalde, ho havíen deixat tan ben arreglat (!), tan plà (!), tan ben apisonat (!), que no cal que duguin pressa en solucionar aviat lo de l'asfaltat (!!!)

Aquesta gent de les brigades municipals treballà amb una lleugeresa i amb una discreció que tot elogi és poc. Recomanem a l'alcalde, a la comissió de Foment, als tècnics municipals que hi vagin, que vegin la manera com ho han deixat i serà una enorme injusticia si no se'ls dòna el premi que's mereixen (!!!)

L'anell que'l senyor bisbe de Querétaro va perdre dies enrera a l'entrar a l'estació de França, fou trobat per l'obrer de la casa «Deuscht i Companyía» en Josep Checa i Checa, que, tenint coneixement de qui era el seu amo, va apressar-se a acudir al Consulat de Mèxic a dipositar la preciosa joia.

La conducta del senyor Checa ha sigut molt lloada.

L'Ateneu Obrer del districte II (Mercaders, 38 i 40), convoca a tots els socis inscrits en la secció dramàtica, a la reunió general que tindrà lloc en dit hostatge demà, dia 4 del corrent, a dos quarts de deu de la vetlla, a l'objecte d'aprovar els comptes de la passada temporada i cubrir les vacants que hi hagi en la comissió. Se prega puntualitat.

En els aparadors dels magatzems de novetats dels senyors Isern i Traff, carrer den Salmerón, Gracia, ha quedat exposada l'artística corbata que les societats de Manlleu regalaren a l'Orfeó Montserrat, del Centre Moral Instructiu de Gracia, en el concert que aquest donà el dia 24 del passat mes en aquella vila.

El fill del secretari d'Estat del Govern de Alsacia-Lorena, baró Zorn, de Bulach, ha sigut condemnat a tres mesos de presó per haver-se batut en duel amb un estudiant, i aquest ho hà sigut també a dos mesos de presó.

L'Habilitat dels mestres nacionals del partit de Barcelona pagarà els havers d'agost avui i demà, d'onze a una, en el lloc de costum.

Rifa de Madrid

PREMIS MAJORS

Madrid, 2, 12'15 matí.

PRIMER PREMI: *100.000 pessetes*

Núm-ro **22.582.** — **Barcelona, Soria i Saragossa.**

SEGON PREMI: *60.000 pessetes*

Número **1.666.** — **Vigo, Granada i Madrid.**

TERCER PREMI: *20.000 pessetes*

Número **25.153.** — **Villagarcía, Salamanca i Santiago.**

Premiats amb 1.500 pessetes

11.066, Cádiz, Coruña i Madrid; 6.956, Barcelona, Gijón i Granada; 3.399, Estepona, Madrid i Palma; 23.091, Manresa, Coruña, Valencia; 25.567, Salamanca i Puerto de Santa María; 16.284, Bilbao, Cartagena i Madrid; 8,926, Santander, Sevilla i Madrid; 20.173, Barcelona, Santander i Valladolid; 27.722, Burgos, Palma i Barcelona; 4.568, Arahal, Madrid i Badajoz; 23.153, Barcelona, Granada i Madrid; 7,480, Barcelona, La Línea i Madrid; 31.827, San Sebastiàn; 20.934, Madrid, Màlaga i Sevilla; 10.850, Barcelona, León i Sanlúcar; 10.618, Alacant i Madrid; 19.694, Màlaga i Toledo; 13.940, Barcelona i La Línea; 29.493, Madrid; 10.804, Madrid i Cádiz.

Premiats amb 300 pessetes

DESENA

17 18 23 55 64 78

CENTENAR

472 661 212 925 695 577 441 270 173
989 947 900 581 652 663 563 855 184
453 470 428 750 427 310 903 579 486
709 418 846 599 840 734 924 566 534
287 116 263 297

MIL

500 082 323 847 492 819 960 215 578
079 285 958 150 095 272 921 163 429
322 661 309 287 063 917 413 744 074
910 400 850 880 164

DOS MIL

804 586 599 207 304 644 394 852 275
459 134 270 982 233 916 617 098 155
447 373 173 710 122 535 913 631 116
240 935 078 025 260 837 736 150 006
531 754 772 973 351

TRES MIL

246 193 258 793 579 967 909 061 914
210 408 741 547 472 205 459 785 937
550 991 405 915 090 166 377 532 452
306 364 584 151 913 300 503 961 387

QUATRE MIL
667 367 563 637 237 714 441 630 177
937 651 592 272 953 068 833 944 360
022 629 702 623 181 925 075 830 214
997 261 681 331 608 129 245 734 005
183 057 820 117 685

CINC MIL
921 431 081 700 903 985 133 042 679
114 540 435 844 531 406 671 448 883
595 639 004 480 405 953 424 416 653
123 090 676 862 606 116 516 533 167
011 623 904 589 614 218 185 377

SIS MIL
939 150 875 974 457 077 371 793 706
732 492 113 541 111 804 810 588 558
126 671 050 340 716 512 202 051 628
833 069 482 616 914 534 896 868 448
742 476 557 869 933 414 993 997 497
665 315 157 153 299 634 328

SET MIL
110 848 896 908 238 865 415 894 275
641 529 973 248 364 322 524 898 612
617 413 668 270 060 980 660 393 434
058 239 156

VUIT MIL
536 305 970 421 900 267 355 110 005
087 764 449 365 462 385 105 438 976
260 873 080 427 171 906 302 168 647
251 465 560 017 119 219 667 478 408
962 788 525 807 600 255 474 706

NOU MIL
701 766 830 399 268 722 107 703 692
500 956 663 904 906 931 475 759 778
521 305 016 855 464 459 496 679 944
635 781 228 767 607 420 217

DEU MIL
209 797 051 834 090 716 430 314 205
245 951 060 462 382 626 155 732 072
648 363 496 813 925 998 614 938 989
510

ONZE MIL
133 429 416 319 253 633 026 877 326
211 449 748 473 919 470 599 605 707
010 325 648 637 821 995 174 870 228
735 120 283 923 457 280 972 186 266
402 320 912 398 813 129 787 358 805
249 455 670

DOTZE MIL
408 174 734 472 591 626 284 612 009
043 906 157 001 644 770 341 762 181
960 775 622 907 536 981 280 807 527
558 806 279 556 193 329 495

TRETZE MIL
828 969 402 126 944 242 120 279 376
289 349 111 205 948 790 784 257 343
756 554 962 450 238 716 303 635 425
261 007 462 083 860 439 656 666 033

CATORZE MIL
877 708 641 417 062 995 375 788 820
510 639 627 177 028 615 573 024 705
614 855 589 541 556 381 313 567 046
989 180 538 389 379 328 758 794 979
779 968 581 486 472

QUINZE MIL
451 489 186 006 046 176 425 770 087
607 263 726 737 543 051 645 086 141
980 504 772 863 712 942 156 741 117
289 372 301 881 436 037 594 951 324
755

SETZE MIL
585 330 776 721 309 568 493 769 706
515 554 853 562 367 789 194 643 269
558 860 047 682 030 996 614 030 996
614 794 286 381 141 113 157 447 044
773 108 433 369 018 676 563 884 844
154 004 598 283 990

DISSET MIL
458 660 086 964 451 482 636 499 049
247 759 487 580 076 776 248 497 395
441 819 363 545 684 003 556 619 893
181 875 050 071 866 445 842 604 540
482 815 704 484 008 002

DIVUIT MIL
439 262 813 652 358 767 981 885 781
933 401 017 536 812 446 535 735 044
459 849 566 148 604 708 026 137 943
272 532 417 938 887 194 085 252 659
352 311 823 314 728 782 947 219

DINOU MIL
481 109 427 606 499 931 406 746 236
808 003 664 980 216 461 177 367 317
998 737 371 254 127 249 959 013 085
414 763 624 772 400 324

VINT MIL
375 968 550 529 927 736 630 204 506
418 996 385 814 720 354 889 828 846
581 541 351 122 692 186 987 516 357
177 743 640 849 321 220 807

VINTIUN MIL
182 230 370 862 490 757 984 321 703
750 559 176 569 536 537 278 366 916
480 323 288 018 390 643 667 395 691
252 362 023 922 352 712 467 910 717
718 072 474 727 331 332 065 048 790
881 439 129 400 919 866 349 463 615

VINTIDOS MIL
860 589 244 532 811 107 627 775 137
578 667 924 253 938 225 367 423 549
705 021 205 812 859 089 622 799 672
463 256 469 816 182 489 294 454 598

VINTITRES MIL
043 602 934 849 332 970 690 830 422
732 526 282 248 674 109 040 228 453
823 446 588 557 447 085 687 280 835
856 999 470 516 468 450 979 543 884
642 914 341 122 619

VINTIQUATRE MIL
514 565 202 740 873 435 806 455 816
582 120 567 651 777 822 649 204 998
664 469 554 660 992 030 403 546 109
091 573 579 907 981 914 823 420 001
585 119 996 789 022

VINTICINC MIL
801 912 305 151 888 697 089 632 863
838 096 452 437 366 091 578 554 119
315 037 256 563 197 457 644 077 760
513 555 792 075 914 248 136 824 269
905 230 884 976 293 163 591 285 443

VINTISIS MIL
664 529 427 000 195 891 088 398 950
215 163 823 685 599 874 931 831 542
775 082 280 188 268 412 651 464 844
567 991 747 786

VINTISSET MIL
876 068 405 445 926 353 036 543 439
527 066 074 242 992 241 156 456 907
106 226 437 879 908 744 767 220 726
819 983

VINTIVUIT MIL
489 469 331 538 187 731 998 018 221
093 309 030 693 702 833 426 572 192
371 128 810 152 942 121 423 941 754
402 755 379 675 747 385 614 009 136
110

VINTINOU MIL
599 749 468 624 263 705 394 402 517
425 787 624 702 676 852 156 569 047
410 928 980 308 508 721 277 038 009
480 714 167 120 478 341 071 069 621
971 548 757 363 556

TRENTA MIL
884 783 166 790 873 645 229 063 619
674 899 247 629 719 905 956 731 366
443 575 624 854 681 098 272 566 778
704 982 155 650 176 182 190 807 980
880 579 235 979 605 644 156 294 616
054 048 260 434 251 311 218 157 147
070

TRENTA UN MIL
733 159 799 487 719 456 147 847 397
662 254 283 575 236 339 132 162 565
952 229 437 748 655 105 969 760 851
746 717 012 273 181 324 859 894 070
646

TRENTA DOS MIL
785 305 906 029 363 133 300 912 955
131 964 819 712 000 275 743 564 628
535 433 587 178 762 959 078 620 624
566 718 625 165 235 496 570 846 998
842 649 730 956 590 575 102 101 303
026 544 279 478 425 375 610

TRENTA TRES MIL
466 098 847 525 332 386 784 843 534
631 719 789 581 606 177 821 175 808
352 880 764 724 126 527 446 276 152
068 822 757 853

TRENTA QUATRE MIL
359 024 600 629 087 215 232 589 448
194 610 780 319 512 558 218 607 752
309 935 382 334 876 305 748 180 396
551 977 708 527 009 941 339 737 329
723 077 449 781 734 198 859 237 755

TRENTA CINC MIL
000

Del Marroc

(PER TELEFON)

Varies noticies

Madrid, 2, 10 matí.

Rincón de Medik.—Les forces regulars indígenes han detingut en el barri de Hayan, de Tetuán, a un moro amo de un cafetí que venía cartutxos. Ha ingressat a la presó.

Està acordat que'l dia que'l kalifa vagi a orar al morabito de la Porta de Tánger amb motiu de la terminació del Ramadà, cobreixin la carrera les forces regulars indígenes.

Aviat s'inaugurarà el dispensari indígena.

No s'ha fet abans perque el vapor «Sagunto», que portava el material necessari, ha tingut que marxar tres vegades sense descarregar.

Ha començat la construcció de dos blockaus en el camí de Ceuta.

El bajà de Tetuàn ha reunit la població acompanyat del general Marina.

Prop de la badía del Nort efectuaren maniobres dos remolcadors anglesos.

Han ingressat a l'hospital 30 soldats malalts i ferits, que va portar el «Manuel María» de Tetuàn.

S'activa l'explanació per a construir els quarters dedicats a l'exèrcit d'operacions a Tetuàn.

Avui ha sortit cap a Rio Martin el vaixell «Satrústegui» conduint material per a edificació.

Refets de les greus ferides que reberen quan la presa de Laucien s'han incorporat a les milicies voluntaries de Ceuta un tinent moro de tiradors del Rif i l'oficial don Josep Ramos.

Lo que diu en Luque

Madrid, 2, 4'15 tarde.

El ministre de la Guerra ha fet les següents manifestacions:

Les noticies d'Africa no acusen novetat i, pel contrari, són molt falagueres.

No és cert lo que diu la premsa respecte a l'immediat enviu de tropes al Marroc.

En la conferencia que vaig celebrar amb el general Marina abans de que marxés i després en les celebrades estant ja al Marroc, no m'ha demanat reforços.

La mobilització que s'està efectuant, és una mida de la més elemental previsió. Fins ara totes les forces que han sortit per a Africa eren de les tres primeres regions, perque en elles estaven les divisions reforçades que hi hà.

Ara es preparen altres forces en les demés, per si fos necessari utilitzarles.

Ha negat que hi hagués hagut cap desavinença entre'l president del Consell i el general subsecretari en la conferencia darrerament celebrada.

També ha dit que l'havien visitat una comissió de mares de soldats i un'altra de pares dels de quota, vinguda de València. Ambdues s'han presentat en actitut altament patriòtica, i els ha manifestat que ell no ha pogut fer més que en cumpliment de la llei i atenet-se a ella, disposar que uns i altres marxessin al Marroc.

De Tetuàn

Madrid, 2, 9'15 nit.

Tetuàn.—El general Marina amb el Bajà i els seus ajudants ha recorregut a cavall tota la població, invertint dues hores en recòrrer els barris moros i jueus.

Durant la visita grupus d'homes l'han ovacionat i també les dònes desde els terrats.

S'ha disposat se nomenin dos quefes de dia i set quefes de vigilancia per al servei en aquests barris.

El dia ha transcorregut tranquil. Apenes s'han sentit els «pacos». Solament s'han vist alguns moros amb armes passar el riu emportant-se algún bestiar.

S'activa la construcció de blockaus i fortins.

L'alt comissari està molt satisfet dels efectes produits per sa política.

Els moros de la ciutat confíen en que molt aviat hi haurà tranquilitat als voltants i quedaràn assegurades les comunicacions amb Ceuta.

Ahir feriren els «pacos» en el campament a un soldat i en mataren un altre.

Demà donaràn un passeig militar les brigades de Arraiz i Berenguer.

El general Alfau

Aquest matí ha sortit cap a Santander el tinent general senyor Alfau.

Va a passar allí uns dies, proposant-se anar després a San Sebastiàn, Barcelona, París i a les seves possessions d'Argelia.

Pensa tornar a últims de mes i fixar la seva residencia an aquesta Cort.

Notes de Ceuta

Ceuta.—A les sis de la tarde ha marxat a Màlaga el barco hospital «Vicente Sanz», sense conduir ferits ni malalts. Se diu que aquests últims no seràn traslladats a la península, habilitant-se a Ceuta quarters higiènics per a que els soldats puguin reposar-se de les fadigues de la campanya.

Procedent de Barcelona ha arribat una companyía d'enginyers sapadors manada pel capità don Josep Roca i els tinents don Roderic Laiglesia, don Patrici Azcàrate i don Carmel Urrutia.

A bordo del «Vicente Ferrer» ha vingut una altra companyía d'enginyers, procedent de San Sebastiàn, manada pel capità don Florenci Ochaladavese i els tinents don Ciprià Vicente, don Lluis Troncoso i don Vicens Granda.

Cada companyía consta de 200 homes i té material complet de campanya.

Ha marxat a Barcelona el senyor Oliva, gerent de la societat encarregada de l'ensanxe de Tetuàn, per a ultimar els detalls de les noves construccions.

Els plànols del projecte han sigut aprovats per la Junta de serveis locals.

En Villanueva

Madrid, 3, 12'30 matinada.

«La Epoca» publica el següent solt:

S'havía parlat aquests dies de que'l president del Congrés projectava fer una excursió per la zona espanyola del Marroc.

La noticia, que era exacta, sembla que ja no ho és; és a dir, que les indicacions de certs amics, més atents al seu particular interès que a les altes consideracions de l'interès públic han tramés a l'ànim del senyor Villanueva el ressó d'algunes persones que li han cridat l'atenció sobre l'alcanç que a son anterior viatge es va donar en la península i els comentaris a que ara's prestaría el que s'anunciava.

Per més que'l president del Congrés no's diu «Benito», serà necessari dir-li lo que an aquest.

Movilització

Burgos.—Han sigut sortejats 183 soldats de cada un dels regiments de la Lealtad i San Marcial per a reforçar el de Cuenca, que's prepara per a anar al Marroc. La propera nit marxaràn a Vitoria per a incorporar-se.

Jaca.—Davant de tots els quefes i oficials s'ha verificat el sorteig de 200 soldats sol·licitats per a aumentar el contingent de forces destacades en la campanya d'Africa, cap aon marxaràn aviat.

Com voluntaris s'han ofert set sargents de dit regiment.

Vigo.—S'han presentat voluntaris per al Marroc quatre sargents, quatre cornetes, tres tambors i un soldat, que seràn incorporats al batalló que s'organitza a la Coruña.

El primer batalló d'Isabel la Catòlica està disposat a marxar al primer avís.

De Tànger

Tànger.—Noticies de la harca diuen que diariament se pregonen els llocs on se venen cartutxos i el preu de cada classe per a facilitar el proveïment dels arquenys.

Aquí's compta que'ls encarregats de la Duana no obren els paquets consignats a farmacèutics francesos. Ahir passaren sense ser oberts varis paquets de cinc kilos.

Diu «La Depeche Marrocaine» que coneix el plan del general Marina, afegint que'l portarà a efecte desseguida.

Segons l'informació, aquesta nit o demà les forces del general Silvestre ocuparàn Zinat marxant sobre'l fondak mentres altres sortides de Ceuta castigaràn les tribus rebels ajudades per les de Tetuàn, quedant així restablertes les comunicacions pel camí de Alcàzar a Tetuàn i ocupant al mateix temps el zok El-Jemis de Anghera com base de les operacions.

Si aquest plan resultés cert, coincidiría en un tot amb lo que ja hem dit.

Un moro que acaba d'arribar diu que el Raisuli ha marxat al fondak.

No hi hà noves noticies respecte als segrestats.

Avui termina el Ramadàn i demà comença la Pasqua mora.

De pas cap a Marsella i Paris se troba en aquesta badía, procedent de Casablanca, el general Lyautey, a bordo del creuer «Du-Chayla».

No ha volgut desembarcar i a bordo ha rebut la visita de l'agent de França i de varies personalitats de la colonia francesa.

El Resident francés

París 2, 10'40 matí.—Casablanca.—Ha marxat cap a França el Resident francès al Marroc, general Lyautey.—Havas.

A l'estranger

DE GRECIA

¿Dimissió den Venizelos?

Paris, 2, 10'45 matí. — Milan.—El «Secolo» publica un despatx de Atenas manifestant que'l senyor Vanizelos se proposa dimitir, a conseqüencia de discrepancies amb el Rei.—Havas.

D'ALEMANYA

Viatge del canciller

Paris, 2, 10'54 matí.—«Le Matin», en un despatx de Berlin, diu que'l canciller Bethmann-Olveg ha marxat cap a Suissa en un viatge de recreu.—Havas.

Arribada

París, 2, 2'433 tarde. — Sigmaringen. —La ex-Reina Amelia de Portugal ha arribat avui, essent rebuda pel ex-Rei don Manuel i la familia de la princesa de Hohenzollern.—Havas.

Defunció

Paris, 2, 8'36 nit. — Berlin. — A Karlsruhe (Alta Silessia) ha mort la duquesa Alexandrina Matilda de Wurtemberg.

Tenía 83 anys.—Havas.

D'ANGLATERRA

Desordres

París, 2, 11'35 matí.—«Le Matin» publica un telegrama de Londres dient que anit se varen produir greus desordres.

Els manifestants, entre els moltes sufragistes, varen apedregar els aparadors de moltes botigues i saquejaren varis magatzems de Capel-Street.

«L'Excelsior» diu que durant els desordres d'anit la policía va donar varies càrregues, resultant nombrosos ferits, alguns de gravetat.—Havas.

Sinistre ferroviari

Paris, 2, 1'27 tarde.—Londres.—Dos expressos, procedents de Carlisle, anaven en direcció al Sud. Al arribar a Arigill, l'un ha conseguit a l'altre, topant violentment.

Segons noticies oficials, hi hà non mors i deu ferits.—Havas.

Details d'un sinistre

Paris, 2, 9'52 nit. — Londres. — Segons les darreres noticies, en el sinistre ferroviari de Aisgill hi ha hagut 14 morts i 10 ferits.

La topada, com ja hem dit, s'ha produit entre dos trens que portaven la mateixa direcció.

El fet ha ocorregut en un indret en que la línia fèrria passa entre dues montanyes.

El maquinista del primer tren s'esforçava en donar vapor, per a sortir d'aquell lloc perillós i arribar a una plana propera aon pogués ser vist el convoi pel maquinista del tren que estava a punt d'aconseguir-lo. Ha estat inútil. El segon tren ha topat amb el que anava al davant, enfilant-se la màquina sobre'ls darrers vagons.

Quatre d'aquests s'han incendiat, morint cremats alguns dels viatgers.—Havas.

Més del sinistre

París, 2, 10'49 nit.—Londres.—El sinistre ferroviari de Aisgill s'atribueix a un error d'agullatge.

Entre els 14 morts hi hà set dònes, dos homes i dos nòis.

Tres dels cadavres no han pogut ser identificats.—Havas.

Una catàstrofe

París, 3, 12'26 matinada.—Dublin.— S'han enfonzat dues cases, quedant sepultades entre les runes 13 families.

Van retirats quatre cadavres.

Sembla que és molt crescut el número de morts.—Havas.

Detencions

Paris, 3, 12'45 matinada.—Londres.— La policía de Londres ha detingut, empresonant-los, a cinc individus acusats d'estar complicats en el robo del famós collar de perles.—Havas.

DE FRANÇA

La conquesta del aire

París, 2, 12'42 tarde.—Aquest matí han continuat la série de experiencies de l'aviador Pegoud.

Les experiencies seràn set i tenen per objecte conseguir que'ls aeroplans tinguin assegurada la estabilitat, evitant les caigudes, malgrat els cap-bussons.

En Pegoud ha repetit avui a Buc les experiencies que va fer ahir a Juvisy.

Hi han assistit el coronel Ramazoti, agregat del general Hirschaver, nombroses notabilitats de la aeronàutica, aviadors militars i civils, periodistes i curiosos.

En Pegoud s'ha enlairat a les 10'15 del matí, ràpidament. Després ha posat l'aparell verticalment, amb la cua enlaire, i ha descendit així, amb una velocitat vertiginosa, fins a 50 metres de terra. Allavors ha fet volcar l'aparell i amb el cap per avall i les rodes en l'aire ha fet una soperba volada, de uns 500 metres, en 30 segons. Després ha fet recobrar al aparell la posició normal i ha fet un magnífic aterrissatge, a les 10'40, entre una ovació entusiasta de la multitut, que l'ha portat en triomf. —Havas.

Desgracia

París, 2, 12'45 tarde. — Nazhville.— Durant una cursa automobilista un dels vehícols s'ha parat, a causa d'una pana. Altres dos que li anaven al darrera l'han embestit, resultant morts els dos xofers i els dos mecànics.—Havas.

Víctimes de l'aviació

París, 2, 2'39 tarde. — Reims.—El tinent de navili Lefranc, portant de passatger la senyora del tinent Lefebre, volava ahir tarda amb un biplà i al anar a aterrissar l'aparell se va capbussar, inflamant-se el dipòsit de essencia, resultant amb greus cremades l'aviador i la passatgera.—Havas.

Els Reis d'Italia

París, 2, 10'50 nit.—Nice.—Anit varen arribar els Reis d'Italia i els seus fills.

Aquest matí han fet una excursió pels voltants d'aquesta població i a les deu han embarcat en el yacth regi i han marxat cap a Italia seguint la costa.— Havas.

DELS ESTATS UNITS

Sinistre ferroviari

Paris, 2, 8'35 nit. — Nova York. — Prop de Wallingport ha ocorregut una topada entre les dues parts d'un exprès desdoblat que anava de Saghordor a Nova York.

Hi hà 8 morts i 50 ferits.—Havas.

DE XILE

Línia de vapors

París, 2, 11'20 nit. — Santiago de Xile. — Les Cambres han aprovat el contracte concedint 7.200 lliures esterlines cada any a una companyía austrohongaresa per a que perllongui la seva linia de vapors als ports xilens a fi de facilitar el tràfec entre Xile i els paisos europeus i donar sortida als nitrats xilens.—Havas.

MES TELEGRAMES I TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 2, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Decrets de Marina disposant que cessi en el destí de general quefe de la Carraca el contra-almirall don Orestes García de Padin i nomenant per a substituir-lo a don Jaume Carlier i Vázquez, que cessa en el càrrec de quefe d'Estat Major de la jurisdicció de marina d'aquesta Cort.

Disposant que quedin redactats en la forma que s'indica els articles tercer i desè del reglament per a la oposició a càtedres de Universitats, Instituts, Escoles Normals d'enginyers, industrials, d'arts, d'industria, de comerç i veterinaria.

Creant en el ministeri de Instrucció pública un negociat tècnic de informacions, dependent de la Direcció general de primera ensenyança.

Aprovant el projecte d'obres adicionals a les que s'estàn realitzant en Palma de Mallorca per a la construcció de grupus d'edificis d'Instrucció pública.

Jubilant a don Enric Gadea de Vilardebó, inspector general d'enginyers de camins i president del Consell d'Obres públiques.

Circular disposant s'inviti als propietaris i facultatius dels establiments balnearis a que cooperin a la major esplendidesa de la secció destinada a estacions climatològiques d'aigües minerals en la Exposició internacional que's celebrarà a Londres en la primavera de l'any pròxim.

Vaga de fundidors

Els obrers fundidors han acordat iniciar desde avui la vaga general de l'ofici a Madrid.

Se funda aquesta determinació en l'actitut d'intransigencia que han adoptat els patrons, negant-se fins ara a cumplir les bases estipulades al solucionar-se la última vaga d'obrers metal·lúrgics.

Els minaires

Madrid 2, 2 tarde.

Bilbao.—Varis mitings celebrats a la zona minera de Vizcaya, una assamblea de miners celebrada a la Casa del Poble de Bilbao i el miting de peons d'ahir en que en Perezuaga va exhortar an aquests a que's declarés la vaga quan ho facin els miners, tot això comentat per la premsa, ha fet creure en la proximitat d'una vaga.

Aquests mitings i assamblees han tingut per objecte preconitzar les condicions que constituiràn el nervi dels acords del Congrés Nacional Miner que se celebrarà a Madrid el 7 i el 8 d'octubre.

Els patrons se preparen a la defensa i estàn constituint una especie de Lliga nacional per a resistir les pretensions dels obrers.

El dia 4 se celebrarà amb tal objecte una reunió de patrons de Vizcaya.

Dies després se reuniràn els d'Asturias i així successivament els de les demés regions.

Tot fa preveure, donats els preparatius d'obrers i patrons, un dels més formidables moviments vaguístics que s'han desenrotllat a Espanya.

Lo que diu en Romanones

Madrid 2, 4'15 tarde.

El president del Consell, després d'assistir a l'enterro del senyor Mellado, ha anat al seu despatx oficial, on, com de costum, ha rebut la visita dels periodistes, davant dels quals s'ha extés en llargues consideracions.

Ha començat per referir-se al Consell que ha de presidir el Rei, que ignorava encara si's celebrarà avui o demà.

Desde ara ha anunciat que'l Consell serà llarc i en ell se tractaràn tots els assumptes que hi hà pendents, inclós el de les penes de mort i de la solució donada a la vaga fabril de Catalunya.

Per cert que apenes sortim d'un conflicte—ha dit el president—ja'ns amenaça altre: el dels miners asturians; però aquest ja no és tan grave com el de Barcelona, car apart de revestir caràcter purament econòmic, cosa que no succeía en el fabril, s'ha de desenrotllar en una extensa zona minera i l'acció del Govern, si arriba a ésser precisa, se podrà desenrotllar més eficaçment que a Barcelona, on lo reduit del lloc facilitava les energíes dels vaguistes.

El Govern sab que sa missió en els conflictes socials és afrontar, conduir i solucionar, i ara estarà previngut per a intervindre en el moment que ho estimi oportú.

Ja que parlava d'això, el comte de Romanones ha dit que ha rebut una carta del senyor Francos Rodríguez en la qual li dona impressions satisfactories, de pas que li comunica que està cansadíssim, perque ha passat el pitjor mes de sa vida, si bé li ha servit per a apendre en el llibre de l'experiencia coses que no hauría arribat a saber en tota sa vida política.

També jo—ha afegit el comte — he aprés moltes coses en aquest lloc.

Després s'ha referit a un article que publica «El Imparcial», aconsellant la terminació de la dissidencia lliberal, per a bé del partit, del país i de la monarquía, i ha dit que no existeix cap gestió d'arreglo per una ni altra part. Sols hi hà un bon desitg d'«El Imparcial» que agraim molt.

A continuació, requerit per un periodista, ha posat alguns comentaris a la campanya que'l periòdic de San Sebastiàn «La Voz de Guipúzcoa» ve fent sobre l'existencia d'un sindicat franco-espanyol per a la compra i explotació de terrenys en la zona espanyola d'Africa i atribuint el rellevo del general Alfau a no haver-se volgut doblegar aquest a les exigencies d'aquell.

Respecte an això s'ha expressat així el comte de Romanones:

Jo no vui ni esbrinar els mòbils d'aqueixa campanya. Sols afirmo que quan es parla tant de sindicats serà possible que existeixin; però per a mí són ignorats, car ni en el ministeri de la Guerra ni en el d'Estat on m'he procurat informes, he trobat la menor senyal d'aquests sindicats. Lo que succeeix és que com els assumptes del Marroc són complicats i susciten aspiracions i ambicions, les gents s'agiten i no m'estranya que surti alguna campanya.

El Govern està en el dever d'atendre i garantitzar tots els interessos que siguin llegítims i tots els atendrà, inclós els dels sindicats que's formin, sempre que tinguin conexió amb l'interés nacional.

Les campanyes de determinada índole són desagradables, però hi hà que acostumar-se an elles. Lo que més sento és que en aquesta de «La Voz de Guipúzcoa» no's vagi sols contra el Govern sinó que's facin insinuacions al·ludint al general Marina. El fet de que no tingui aquest general relació personal ni política amb el Govern dona al nomenament de l'alt comissari al Marroc una condició d'imparcialitat i independencia que's tradueix en tot genre de garanties. I si el general Alfau constituía una garantía al Marroc, ¿per què no l'ha de constituir el general Marina, que farà lo mateix que aquell?

Ja sé que aquesta campanya tindrà repercussions en l'estranger. Ja m'ho han anunciat amb el desinterés que s'anuncien sempre aquestes coses; però el Govern—ha terminat dient el comte—no per això ha de tòrcer son propòsit. Son lema és seguir endavant i endavant seguirà, procurant defensar els prestigis i els interessos d'Espanya.

En el Consell que presidirà el Rei quedarà resolta una petita combinació de governadors que afecta a dues o tres provincies de segón i tercer ordre.

Arribada del Rei

Desde primera hora de la tarde han començat a arribar personalitats polítiques i militars a l'estació per a rebre al Rei.

Entre les persones que vegérem, a més del Govern en plè, figuraven els senyors Weyler (fill), Zorita, Vincenti, Gayarre, Martos, Manzano, Oris, Valdés, marquès de Arellano, Hontoria, generals Bascaràn i Bazàn, Navarro Reverter (fill), Cantos, marquès de Vega-Inclàn, governador de Córdoba, Arias de Miranda (fill), Perez Oliva, Josep Lluis Torres i altres.

A l'hora anunciada, 2'14, ha arribat el tren que conduía al Rei.

Aquest ha baixat i saludat a totes les personalitats. Al saludar a Josep Lluis Torres li ha expressat son sentiment per la mort del seu oncle Andreu Mellado.

El Rei ha conferenciat després amb el comte de Romanones fins a la porta de l'estació on ha près l'automòbil.

El president del Consell ha manifestat que a les tres aniría al Palau amb l'objecte de despatxar amb el Rei i que demà, a les onze, se celebrarà Consell de ministres presidit per S. M.

Aquest venía acompanyat del ministre d'Estat i el comte de Grove.

L'ex-capità Sánchez, grave

El capità general ha comunicat al president del Consell que l'ex-capità Sànchez ha sigut traslladat amb les degudes precaucions a l'hospital de Carabanchel per haver-se sentit greument malalt.

Reconegut pels metges ha resultat que pateix una pulmonía fulminant.

Del procés Sánchez

Madrid, 2, 5'15 tarde.

Ha sigut entregada a capitanía general la causa de l'ex-capità Sànchez, per haver terminat les diligencies del plenari.

S'ha fet ja càrrec de la causa l'auditor que l'entregarà conclusa molt aviat al capità general.

Se declararà la vista en fallo pel Consell de Guerra i seguidament tornarà al fiscal per a l'acusació definitiva.

Els metges militars encarregats del dictamen médico-legal per a determinar si en Sànchez és boig, han entregat l'informe, que és un document en que's demostra haver-se portat a cap un detingut reconeixement i en les conclusions afirmen, de manera que no dóna lloc a duptes, que en Sànchez és un individu completament normal.

Al defensor del processat que fou qui demanà el reconeixement del seu patrocinat, se li ha enviat una copia de l'informe.

Com té ja intervenció directa el Consell de Guerra, pocs dies falten per a que aquest se celebri.

Amb motiu d'haver terminat el seu comès el jutjat instructor, els senyors Bernart i Cillenueva han rebut moltes falicitacions.

Entre lliberals

«El Imparcial» d'aquest matí publica un article advocant perque termini la dissidencia lliberal, car convé no sols al partit, sinó al país i a la monarquía, perque no hi hà cap raó ni a l'interior ni a l'exterior que determini un canvi en el poder, i si persisteix la dissidencia aquest canvi vindrà.

L'estat del primat

Madrid, 2, 9'15 nit.

El governador de Toledo ha enviat aquesta tarde un telegrama al ministre de la Governació, comunicant-li que ha visitat al cardenal Aguirre.

Segons la opinió dels metges, inspira seriosos cuidados, tement-se d'un moment a l'altre un fatal desenllaç.

L'ex-capità Sánchez

Aquest matí el governador militar de la plaça ha comunicat al director de l'hospital de Carabanchel que sería traslladat allí l'ex-capità Sanchez, per trobar-se malalt.

A les 3'15 ha arribat al citat hospital un cotxe de Sanitat tancat completament, escoltat per una parella de cavallería. Dintre del cotxe acompanyaven a l'ex-capità un cabo de la guardia civil i un soldat a les seves ordres.

El cotxe ha arribat fins al mateix pabelló de malalts presos.

En Sanchez vestía de paisà i anava envolcallat en una manta.

A l'arribar ha entregat dos billets de 25 pessetes al cabo de la guardia civil per a que procedís al seu canvi i com que pels voltants no n'hi havía, el cabo ha entregat dita quantitat al director de l'hospital.

El pabelló on s'ha instal·lat a l'ex-capità és d'una dimensió de 25 metres. Als costats hi hà tres cel·les a la dreta i tres a l'esquerra. A l'esquerra s'ha instal·lat an en Sanchez, en una cel·la bastant confortable.

Notes donostiarres

San Sebastiàn.—La Reina Victoria ha passat el matí a la platja amb els infantets.

Les bandes d'enginyers i del regiment del Rei han tocat avui en el Boulevard, iniciant una serie de concerts.

L'esquadró de María Cristina ha sortit cap a Madrid en tren especial.

Aquesta nit sortirà cap a Madrid el quefe del Gabinet diplomàtic, senyor Ferraiz.

El «Giralda» ha anat a Pasages a fer carbó.

Els oficials d'infantería donen avui un lunch en honor dels quefes i oficials del regiment del Rei.

A la tarde els infantets han permanescut en els jardins de Miramar.

A les tres de la tarde ha entrat en la badía el balandre del Rei «Giralda II».

Els balandres del Rei pendràn part en les regates de yatchs, patronats per senyoretes, que's celebraràn els dies 7 i 8 de l'actual.

El dia és hermós i la gent l'ha aprofitat per a fer excursions a Igüelda, Ulia i altres punts dels voltants.

A San Sebastiàn

El comte de Romanones empendrà el seu viatge a San Sebastiàn el dia 5.

No se sab si durant la seva estada a la platja donostiarra aniràn allí els ministres a tenir Consell, o vindrà aquí el comte a presidir-lo.

Els lliberals

A una persona molt ben informada del pensament que domina en les esferes governamentals respecte a la possibilitat d'una intel·ligencia entre'ls elements del partit lliberal, li hem sentit dir que aquest criteri pot sintetitzar-se en aquests termes:

—El partit lliberal no pot governar sinó amb el concurs de les Corts, i per a que aquestes estiguin obertes és necessari que entre'ls elements tots se formi una agrupació. Els termes del problema així plantejat salten a la vista.

El voluntariat

El «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» publica la Reial Ordre adjudicant la recluta del voluntariat a don Manuel Castañera.

Un succés

Dorinda Alvarez Villares, de 46 anys, casada, però separada del marit, segons referencies, i alcohòlica habitual i per lo tant amb antecedents penals, és propietaria d'una taula de begudes situada prop de l'estació del Migdia.

Aquesta dòna té una gosseta.

Un treballador de l'estació, amb una navaja a la mà, ha fet com que anava a punxar a l'animaló.

La Dorinda li ha près l'arma i li ha donat una ganivetada, a conseqüencia de la qual ha mort als pocs moments.

Mestres

Han sigut expedits els següents títuls de mestres i enviats al Rectorat de Barcelona: a favor de donya Agna Viader, don Joan Rovirosa i don Josep Carreté.

Vaga de fundidors

Una comissió de fundidors dels declarats avui en vaga, ha conferenciat amb el sub-secretari de Governació, manifestant-li que la causa de la vaga no és altra que el incumpliment de lo pactat per part dels patrons.

La Assamblea foot-bolista

S'ha celebrat la segona sessió de l'Assamblea futbolista.

En primer terme s'ha fet constar, a petició d'un assambleista, que les sessions que es celebren, son de Assamblea constituent, distintes de les anteriors. Així s'ha acordat.

S'ha aprovat una moció agrupant els Clubs per regions. Catalunya i Balears formen la sisena regió.

S'ha procedit a l'elecció de Junta Directiva en la que hi figuraràn com vis-president Ferri i com secretari Bernabeu, reservant el nom de president efectiu per a que'l faci el Rei.

Elogis

Amb motiu de l'inauguració del monument a la Reina María Cristina a San Sebastiàn, els periòdics monàrquics dediquen elogis calurosos a l'augusta senyora per la seva obra durant la Regencia.

Musicals

En lo que và d'estiu, per les places dels nostres pobles i ciutats, han cridat fortament l'atenció dues sardanes noves, «L'anell de prometatge» i «L'illa deserta», originals del popular compositor i director de la notable orquestra «Els Montgrins», de Torroella, en Vicens Bou, a qui felicitem coralment pel seu treball tan inspirat i pels èxits obtinguts amb la seva cobla. Les dues esmentades sardanes fa poc han surtit elegantment impreses per a piano. Els augurem un èxit sorollós.

La rondalla gallega «Airiños da miña terra», que, anys enrera, presidida per l'eminent enginyer naval del Ferrol, don Andreu A. Comerma, fill de Valls, vingué a visitar Barcelona i altres poblacions de Catalunya, vol repetir la visita, i a tal objecte el Centre Gallego de Barcelona i altres elements de la colonia gallega li preparen alguns actes per a rebre a la rondalla, germanívolament.

De Societat

Gaudint de les festes que allí se celebren, se troben a San Sebastiàn els distingits senyors de Jener, viuda Julià, amb sa filla Josefina, marquesos de Soto-Hermoso, Arnús, Regordosa, Foronda, Bosch, Admetller, baró de Satrústegui, Sert, marquesos de Sant-Antoni, Sanllehy, Sagredo, Morera i don Pere Casas Abarca.

—

Continúa a Sitges la senyora viuda de Reinoso amb ses filles.

—

Se troba restablert de sa llarga malaltía nostre amic don Manuel Sormaní. Ho celebrem sincerament.

—

Ha tornat de Palma de Mallorca el marquès de Bellpuig.

—

El passat diumenge se celebrà a Montcada un animat Rally Paper, organitzat pel picader «Lara» d'aquesta ciutat, en el que hi prengueren part distingits sportmans.

—

De la Borboule ha regressat la baronesa de Salillas.

—

Surt cap a Argelia don Salvador Vidal i Topete.

—

Han tornat de Suiça les filles del marqués de Santa-Isabel.

—

Ha donat a llum una hermosa nena la senyora Ramos de Suris.

—

Se troben en ses possessions de Vilaseca els comtes de Sicart i a la Puda de Montserrat el banquer senyor Tusquets.

—

Prenen les aigües a Sant Hilari els senyors Vidal-Cuadras i Villavechia.

—

Se troben a L'Atmetlla els senyors de Rius i Torres, i a Vilamajor la familia Gallardo.

FIVE.

Negociém Valors y Cupons
Fills de E. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

Municipi

El senyor Pich en atenta carta ens diu que ha pres possessió de la tinencia del districte V (Hospital-Dressanes), i que atendrà quantes indicacions li fem en pro dels serveis urbans.

Dit senyor ha donat ordre de netejar una colla de carrers, que prou ho necessiten, i de que vagin carros-botes a varis punts de la barriada de Sant Bertran on no hi ha fonts, a fi de que'ls veins puguin proveir d'aigua.

Se tracta de tirar a terra quatre o cinc edificis vells que té l'Ajuntament al carrer den Sadurní, construint-se en el solar que resulti un edifici destinat a tinencia d'alcaldía del districte V, aon puguin instal·lar-se degudament, el quarteret de bombers, dipòsit d'arrestats, despatx de cèdules, escoles i Jutjat municipal d'aquell districte.

S'interessa l'immediata incorporació a files dels soldats següents:

Del regiment d'infantería de San Marcial, núm. 44: Josep Ventura Francolí i Mariàn Ballester Llasat.

Del regiment d'infantería d'Isabel la Catòlica, núm. 54: Joan Soriano Alemani, Nicolau Lopez Brell, i de quants soldats de dit regiment residents en aquesta capital se trobin disfrutant llicencia il·limitada i quatrimestral.

Del regiment d'infantería de Guipúzcoa, núm. 53: Jaume Miret Bergadà, Venanci Sanahuja Artíades i Ramón Ibáñez Aymà.

Fa algunes setmanes que no's reuneix la comissió de Reforma per ésser fòra ciutat quasi tots els regidors que la constitueixen.

Quan renúi la vida normal, tractarà de l'important qüestió dels túnels, respecte a la qual, com diguérem, se demanà al senyor Abadal que informés.

Actualment l'informe ha sigut copiat i repartit als regidors de la comissió. Segons tenim entés, el senyor Abadal opina que convé continuar la construcció dels túnels, si bé amb les salvetats i reserves que indica.

El Comitè organitzador del Congrés de Geografía colonial i comercial ha sol·licitat de l'Ajuntament que dedìqui un obsequi als congressistes.

Durant el mes d'agost, la guardia municipal va prestar 4.385 serveis, entre ells, 56 detencions de lladres, 859 persones aussiliades en dispensaris i farmacies, 25 criatures extraviades i recullides, 14 casos d'incendi, 1.458 persones, 353 carros, 145 cotxes, 59 autos, 62 bicicletes i 71 tramvíes denunciats per infraccions.

Corresponen a la secció de cavallería 369 serveis.

Avui acaba el plaç hàbil de presentar proposicions per a l'asfaltat de les Rambles.

Si bé han sigut varis els industrials que han anat a enterar-se del plec de condicions, ahir encara no havía sigut presentada cap proposta.

El diputat per Mahó senyor Llansó, metge que fou del senyor Sol i Ortega (q. a. c. s.) i correl·ligionari incondicional de dit polític, va visitar a l'alcalde, acompanyat d'un germà polític del difunt, per agrair en nom de la familia els acords del municipi dedicats a honrar les despulles d'aquell.

L'alcalde de Málaga va telegrafiar:

«En nom de l'Ajuntament de Málaga i per acord del mateix, tinc l'honor de donar a V. E. les més expressives gracies pregant-li les faci extensives a aqueix il·lustre Ajuntament, per haver cumplimentat els acords d'aquesta corporació amb motiu de la mort de l'insigne home públic don Joan Sol i Ortega.—L'alcalde, Joaquim Modolell»

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof i Fills

Barcelona 2 setembre

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	80'27	80'26	80'27 o
Ac. F-C. N. d'Espanya fi mes	101'85	101'65	101'65 d
Ac. F-C. Alacant fi mes	98'20	98'05	98'05 o

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	6'55	per 100
Isabel	9'55	»
Unces i mitges unces	6'55	»
Quarts d'unça	6'05	»
Octaus i 1-16 d'unça	4'55	»
Francs	6'70	»
Lliures	26'88	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid i places banc. d. v. 0'30 % dany	
Londres 90 dies	26'48 d.
» xec.	26'98 p.
Paris xec	6'90 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi de mes				
» » ctat. s. A.	81'75	81'80		
» » » s. B.	82'70			
» » » s. C.	81'70			
» » » s. D.	81'85			
» » » s. E.	80'20	80'10		
» » » G i H.	80'50			
En diferentes series	82'50			
Amort. 5 % fi de mes				
» » ctat. s. A.	100'10			
» » » s. C.	100'05			
» » » s. B.	99'50			
Tit. Dte. Mn. 1906 (5 %)	94'25	94'	93'85	94'12
» » » 1907 (4 1/2 %)			93'25	93'75
» » » 1910—D.			91'50	92'
» » » 1912—B.	91'75		91'50	92'
» » » 1912—F.			89'75	90'25
Tit. Dte. Mn. Abril 1907				
» » » Refr.ª 1908	91'62		91'50	91'75
Tit. Dte. Mn. de Sarrià			98'75	99'25
Emp. Dip. Prov. (4 1/2 %)			100'	100'50
Port Melilla-Chafar. (6 %)			106'50	107'

Obligacions comptat

Cambi anterior		Queda Diner	Queda Paper
92'75	Nort Villalba a Segovia (4 %)	92'50	93'
92'	» esp. Alm. V.ª i Tar. (4 %)	92'	92'25
91'	» Osca a Fr.ª i altr. línies	91'	91'25
78'25	i mines St. Joan Abad. gar. N.	78'25	78'75
55'50	Tar. a Barña. i Fran. (2 1/2 %)	55'35	55'65
105'75	Mad. Sar. Alac. Ar. s. A. (5 %)	105'75	106'
100'75	» » » s. B. (4 1/2 %)	100'75	101'
91'75	» » » s. C. (4 %)	91'75	92'25
90'	» » » s. D. (4 %)	90'	90'25
53'75	F-C. Reus a Roda (3 1/2 %)	53'75	54'25
59'25	Alm. Val. i Tar. no adherides	59'25	59'75
74'65	» » » adherides	74'75	75'
48'25	Med. Zam. Or. Vigo, 1880	48'25	48'75
48'25	» » » » 1883	48'25	48'75
74'25	» » » » prio.-s. G-H	74'25	74'75
101'	Mde. C.ª c. Portugal. s. 1.ª (5 %)	101'	101'25
89'75	» » s. 2.ª (4 %)	89'75	90'25
102'	Vasco-Asturià, 2.ª hip. (5 %)		
95'	C.ª General de Tranvíes (4 %)		
91'50	C.ª Tranv. St. Andreu i ext.	91'	91'50
96'	C.ª Barcelonesa d'Elect. 1909	98'	98'50
97'25	C.ª Barcelonesa d'Elect. 1912	97'25	97'75
90'50	C.ª Trasatlantica (4 %)	90'50	91'
77'25	Canal d'Urgell—1 al 28000	77'25	77'50
73'50	Stat. Grl. Aigües Barña. (3 %)		
91'	» » » » (4 %)		
90'75	C.ª Gral. Tabacos Filipinas	99'75	100'25
	C.ª Asfalts Asland—1 al 400		
91'50	» » » preferents	91'	91'50
89'	Com. Regants Ebre. Bn. pref.	89'	90'
99'25	Societat Catalana Alum. Gas.	99'25	99'65
95'50	F. d'Obres i Constr., no hip.	95'50	96'
94'75	C.ª Cotxes i Automòbils (5 %)	94'75	95'25
98'	Siemens Schuckert, Ind. Elèc.	98'	98'50
99'50	Stat. Valenciana d'Elec. (5 %)	99'50	100'
94	Stat. «Carbones de Berga»	94'	94'50

Accions comptat

101'75	S. A. Constr. i Paviments, pr.	101'75	102'25

Accions fi mes

509'75	F-C. Nort d'Espanya	507'75	507'85
491'75	F-C. Madrid Saragossa Alac.	489'25	489'50

Borsa de Madrid

Telegrama de les 3'40.

4 per 100 Interior comptat	80'10
4 » » » fi mes	80'30
4 % Interior fi próxim	
Amortisable 5 per 100	99'10
Banch d'Espanya	443'
Arrendataria de tabacs	290'
Societat general Sucrera.—Obligacions	
» » » Acc. preferides	41'75
» » » Acc. ordinaries	
Francs	106'70
Lliures	
Banch Espanyol Rio Plata	431'

Darrera hora

Telegrama de les 4'40

4 per 100 Interior fi mes	80'17
4 per 100 » fi próxim	
Rios fi mes	430'

Borsa de París

Telegrama de les 3'15

4 per 100 Interior Espanyol	79'95
4 per 100 Exterior	92'95
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	473'
Accions Ferro-carril d'Alacant	458'50
Accions Ferro-carrils Andalusos	333'
Renda Russa 5 per 100	105'90
» » 4 1/2 per 100	101'
Brasil 4 per 100	81'90
Banch Espanyol Rio Plata	403'
Renda Francesa 3 per 100	89'65
Accions Rio Tinto	2.020'
Renda Russa 4 per 100	94'20

Cambis de la tarda

A les cinc

	Operacions	Queda
4 % Interior fi mes	80'20	80'17 d
Ac. F-C. N. Espanya fi mes	101'40	101'50 d
Ac. F-C. Alacant fi mes	97'90	97'95 o
Ac. F-C. Andalusos fi mes	70'40	70'45 o

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres

Accions Ferro-carril Atchison	99'
» » Baltimore	99'
» » Chesapeake	61'25
» » Union Pacific	156'70
» » Misouri Kansas	23'87
Trust del Acer	65'87

Borsa de Londres

Londres, 2.

Consolidat anglès 2 1/2 per 100	73'81
Uruguay 3 1/2 per 100	70'
Renda japonesa 4 per 100	79'75
Renda russa 5 per 100	104'
Venesuela 3 per 100	57'
Colombia 3 per 100	49'37
Sant Salvador 6 per 100	91'50
Nicaragua	81'50

Les sessions d'ahir

El Borsí va tancar ahir matí: Interior 80'27 diner, Norts 101'65 diner i Alacants 98'05 operacions.

De la tanca de dilluns a les cinc an aquesta no's varía d'Interior i es perd 0'10 de Norts i 0'05 d'Alacants.

— De Madrid, del Banc, no rebem canvi. De Borsa, després, 80'32 i 30.

Aquí obre l'Interior a 80'30, fà 80'32, cau a 80'22 i hi tanca amb operacions.

París envía: Exterior 92'90; Norts 474 i 473; Alacants 459 i 458; Andalusos 332, 333, 336 i 333 i Plates 402.

Aquí s'obre de Norts a 101'70, se puja a 101'85, se baixa a 101'35 i se tanca amb diner a 101'40.

D'Alacants s'obre a 98'05, se puja a 98'20; se baixa a l'enter 98, se fà 98'10, se cau a 97'35 i s'hi tanca amb diner.

Obren a 70'90 els Andalusos, baixen a 70'60 i hi tanquen.

Se cotisen de tanca: Plates a 85'90 i Orenses a 28'80.

Municipis, comptat ,94'12.

Francs i lliures: 6'90 i 26'98.

Madrid segueix enviant: francs 6'75. Interior 80'25, 20.

— A les cinc el Borsí tanca: Interior 80'17 diner, Norts 101'50 diner, Alacants 97'95 operacions i Andalusos 70'45 paper.

De la tanca del matí an aquesta se perd 0'10 d'Interior, 0'15 de Norts i 0'10 d'Alacants.

Coneixem de Madrid: francs 6'70, Plates 430 i darrer de Renda 80'18.

París tanca: Exterior 92'95, Norts 473, Alacants 458, Andalusos 333 i Plates 403.

Es 0'35 més d'Exterior, 1 franc menos de Norts, com dilluns d'Alacants i Plates i 1 franc més d'Andalusos.

La paritat amb francs a 6'80 demostra que estem sobre canvi: 0'47 de Norts i 0'13 d'Alacants. D'Andalusos restem 0'67 sota. Les Plates, que tancaven a Borsa a 85'90, surten a 86'08.

Tanquen les rendes a París: 0'15 més la francesa, 89'65; 0'20 més la russa del 906 ,105'90; 0'10 menys la del 909, 101; 0'10 menys la del Brasil, 81'90; 0'25 menys la turca, 89'25, i sense variació la Serbia, 84'90.

Tanquen les mines: 16 francs més Rio Tinto, 2.020; 3 més Mount Elliott, 152, i sense variació Rand-mines i Goldfields, 152 i 60, respectivament.

Com dilluns el Nacional Mexicà, 82.

Milloren: 1 franc els Tramvíes, 512, i 3 l'Espanyol de Cuba, 433.

Perd 4 francs el Central Mexicà, 140. Aquest valor dilluns n'havía pujat 21.

Rebley.

Espectacles

Teatre Principal Empresa Princep Alfons i Projeccions.—El cine de moda d'estiu més fresc i còmode.—Centre de reunió de la societat elegant de Barcelona.—Avui, dimecres, escullit i variat programa de gran èxit: «La sombra del pasado», 970 mts.; «La falsa ruleta», «Elefante reconciliador», «Polidor», i la de gran sensació i argument interessant, «La última víctima», 1.350 metres.

Preus: general, 0'15; platea i primer pis, 0'30; preferencia, 0'50; Palcos, dúes pessetes.

TEATRE TÍVOLI

Gran Companyía d'òpera italiana

Avuy, primera de l'òpera FAUST.
Demà, gran solemnitat

Hariclee Darclée

Se despatxa en Comptaduría.

Teatre Novetats

Próxima inauguració

Gran Companyía d'Opereta italiana de

Amadeo Granieri

Debut el 13 de setembre de 1913

Cine Eldorado

Teatre de Catalunya — Avui, dimecres — Tarde i nit

Les cinc estrenes següents: «Kri-Kri y los baños», «La abandonada», «Las tentaciones de D. Antonio», «Revista Pathé», i la interessant comedia dramàtica en dues parts, de 730 metres, «Pasiones y delitos». Les dues noves, de grandiós èxit, «La carta amorosa», per Max Linder, i «El círculo negro».—Demà, dijous, dúes estrenes importants: «Fernando el calavera», cómica de 680 metres, per Salustiano, i «Los solitarios del bosque», dramàtica, de 645 metres.—Aviat: «En las avanzadas», marca Gaumont, de 629 mts., exclusiva per a aquest Cine.

TEATRE CÓMIC

Avui, dimecres, a dos quarts de deu. Primer: «El Golfo de Guinea». Segón: L'èxit de la temporada «La última película». Segueixen les ovacions a les pel·lícoles vivents «Los dos fenómenos» i «El Orfeón». Tercer: L'estrena d'avuy «De padre y muy señor mío». Quart: Exitàs colossal «La alegría del amor», grandiosa revista amb nous i variats trucs, 7 decoracions noves i 180 trajos nous. Aviat «La Venus moderna».

Ingressos de la Companyía de Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i a Alacant

LÍNIES	Kilòms. en explotació	Ingressos desde'l 1 al 10 d'agost: 1913 Ptes. Cènts.	1912 Ptes. Cènts.	Diferencia Ptes. Cts.	Ingressos desde'l 1 de janer al 10 d'agost: 1913 Ptes. Cènts.	1912 Ptes. Cènts.	Diferencia Ptes. Cts.
Antiga xarxa	2.915	2.676.871'58	2.779.521'25	— 102.649'68	57.088.289'89	57.045.647'32	+ 42.643'37
Xarxa catalana	719	927.024'54	881.776'06	+ 45.248'48	21.513.357'21	20.086.820'48	+1426.536'73
Tota la xarxa	3.634	3.603.899'12	3.661.297'32	— 60.398'21	78.601.647'10	77.132.467'80	+1469.180'10

Barcelona, 20 d'agost de 1913.—P. El secretari del Comité, *Enric Messa.*

GRAN TEATRE ESPANYOL

COMPANYIA PARREÑO

9 úniques i extraordinaries funcions, 9

Debut, dissapte dia 6, amb la grandiosa obra en 7 actes, de Pierre Decourcelle i Conde Stanislas Rzewuski:

LOS MISTERIOS DE SAN PETERSBURGO

7 decoracions de Brunet y Pons. 70 trajos confeccionats en els tallers del Gran Teatre Espanyol.

Diorama

Grandiós programa d'estrenes. Saló fresc i còmode.—Demà, dijous, programa colossal.

Venda i lloguer de pel·lícoles.

Saló Catalunya

Elegant Cine, còmode i ventilat. — Avui, programa extra, compost de les notables pel·lícoles: «Claudia moza de hostería», 1.090 mts. (últim dia); «El escultor ciego», 630 metres; «El 210 contra 213», «Las tentaciones de D. Antonio», «Maximino galantea», «El hombre zurdo». Demà, dijous, sorprenent estrena Nordisk: «La serpiente venenosa», 1.010 mts. - Divendres, moda, programa arxisuperior, estrena de la colossal pel·lícola «El Doctor Nicholson», 1.465 mts., marca Kinografen.—Aviat, aviat, aviat, desseguida reaparició de la insubstituible i notable artista Srta. Susegna Grandais en «Cada uno su destino».

POLIORAMA

9, Rambla d'Estudis, 9

Grandiós i elegant saló d'espectacles

TEMPORADA 1913-1914

Gran companyía de comedia espanyola de

JOSEP LOPEZ ALONSO

Dissapte, 6 de setembre

A dos quarts de deu de la nit

INAUGURACIO DE LA TEMPORADA

amb les precioses obres:

LAS FLORES

comedia en 3 actes de J. i S. Alvarez Quintero.

El susto de la Condesa

diàlec de don Jacinto Benavente

Se despatxa a comptaduría. Detalls per cartells.

AVIS.—L'abono per a la present temporada queda obert, desde aquesta data, a l'administració del Saló, de nou a dotze del matí i de quatre a vuit de la tarde, reservant-se als senyors abonats a *dies de moda* i *festius* de la darrera temporada de comedia les seves localitats fins al 4 de l'actual inclusiu; després de dita data la empresa disposarà d'aquells als l'abono de les quals no hagués sigut renovat.

IDEAL CINE

Premi extraordinari de l'Excm. Ajuntament

Reobertura dissapte, 6 de setembre

SATURNO PARK

Unic centre que posseeix els Urals, Witching-Waves i els més moderns sports. Teatre Cine. Banda d'Alcántara, tarde i nit

Entrada de passeig, 10 cèntims

Centre Cotoner de Barcelona

Telegrames oficials del 2 de setembre 1913

LIVERPOOL	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	3.er Tel.	4.rt Tel.	Tanca
Disponible	7'03	0'00	0'00	7'06	0'00	0'00
Futurs						
Agost-Setbre.	6'72	6'76	6'72	6'73	6'78	6'88
Setbre-Otbre.	6'62	0'00	0'00	0'00	0'00	6'79
Otbre.-Nobre.	6'59	6'61	6'57	6'59	6'62	6'75
Nbre.-Dbre.	6'54	0'00	0'00	0'00	0'00	6'69
Dbre.-Janer.	6'54	6'57	0'00	0'00	N.	6'69
Janer-Febrer.	6'54	6'58	6'53	6'55	6'59	6'69
Febrer-Mars.	6'65	0'00	0'00	0'00	0'00	6'70
Mars-Abril	6'56	6'61	0'00	0'00	6'61	6'71
Abril-Maig	6'56	0'00	0'00	0'00	0'00	6'71
Maig-Juny	6'57	0'00	6'55	6'57	0'00	6'72
Juny-Juliol.	6'55	0'00	0'00	0'00	0'00	6'70
Juliol-Agost.	N.	0'00	0'00	0'00	0'00	6'68

Liverpool. — Vendes: 8.000 bales contra 5.000 l'any anterior.

JUMEL	Tanca anterior	Obertura	Tanca
Novembre	9'76	N.	9'85
Janer	9'75	9'78	9'86

ALEXANDRIA	Apertura ahir	Apertura avui
Futurs		
Novembre	—'—	—'—
Janer	—'—	—'—

NOVA YORK	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible	12'50	—'—	—'—	13'—
Futurs				
Setembre	12'17	—'—	—'—	12'8
Octubre	12'27	12'43	12'78	12'94
Novembre	12'28	—'—	—'—	12'87
Desembre	12'20	12'39	12'71	12'90
Janer	12'09	12'32	12'61	12'79
Mars	12'18	12'39	12'67	12'86
Maig	12'23	—'—	—'—	12'93

NOVA ORLEANS	Tanca ahir	Apertura	2.on Tel.	Tanca
Disponible	12 5/16	—'—	—'—	12 7/16
Futurs				
Setembre	12'23	—'—	—'—	12'75
Octubre	12'24	12'42	12'64	12'85
Novembre	—'—	—'—	—'—	12'86
Desembre	12'26	12'45	12'69	12'88
Janer	12'29	12'47	12'73	12'91
Mars	12'39	12'58	12'80	13'01

Arribades als ports dels EE. UU. 83.00 bales en 4 dies contra 78.000 l'any anterior.

Qui tingui tos

que prengui l'antiga i acreditada PASTA PECTORAL, balsàmica, expectorant, demulcent i calmant de la TOS. Antiga preparació del Dr. Andreu. Fòrmula publicada. Demanis a les farmacies.

Anuncis

La Optica Medical

es l'única casa que ven els cristalls

Los cristales Kryptok son la ultima palabra. un cristal para lectura esta escondido en el cristal para distancia. No se ven rayas, no se emplea cemento.

Solicite Kryptoks

Boquería, 2 - Rauric, 2

Vendes

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent -
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Carrer S. Pau, cantonada Mendizàbal

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

Mobles de Jorba
Exposició de totes classes y preus en son grandiós magatzem.—Hospital, 101.

Avisos

Cristalleria El Louvre, Call, 5. A comprar a qualsevol preu; el dia 15, tot als Encants.—Avis als encantistes. El dia 16 se subastarà el resto de gènero en un sol lot, adjudicantse al millor postor.

Compres

Negoci ràpit
Se compren mobles de totes classes, caixes de ferro, pianos, alfombres, matalassos i objectes de totes classes.
Carrer dels Archs, número 10, botiga.

Reial Escola d'Enginyers Electricistes

Unica a Espanya en les de llur classe. — SARRIÁ-BARCELONA

GABINETS, LABORATORIS, TALLERS Y CENTRAL ELÉCTRICA

La carrera se cursa en sis semestres, devent matricular-se, per al qui comença en 1.er d'octubre, del 20 al 30 de l'actual setembre

Detalls: Director Administratiu, DOMENEC BOU, Plaça de l'UNIVERSITAT, núm. 2.-Barcelona

POLVOS ANTISÉPTICOS CALBER
para la TOILETTE de SEÑORAS y NIÑOS

POLVOS CALBER — *Incomparables. Insustituibles para escocidos de niños.*

POLVOS CALBER — *para irritaciones del cútis. Lo refresca de modo inefable.*

POLVOS CALBER — *para pecas, granos, sarpullidos, rojeces y contra las nocivas influencias atmosféricas.*

POLVOS CALBER — *para despues del baño y afeitarse. Evita la infección.*

POLVOS CALBER — *contra el mal olor del sudor é irritaciones de la orina en los niños.*

HIGIENE DE LA PIEL — BAÑO DELICIOSO
"SANIGENO FLUIDO"
FORTIFICA ESTIMULA LIMPIA PURIFICA

DE VENDA A BARCELONA:

Senyors Vicens Ferrer i C.ª, carrer Comerç. — Fill de J. Vidal i Rivas, carrer Moncada, 21. — Don Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66. — Senyors J. Uriach i C.ª, carrer Moncada, 20. — Societat Anònima Monegal, Portal de l'Àngel, 12. — Don Josep Segalà Estalella, Rambla de les Flors, 4. — Don Josep Viladot, Rambla de Catalunya, 36. — Don Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Específics. — Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 1; Perfumería Inglesa, Santa Agna, 2; Eugeni Serra, Ronda de Sant Pere; Farmacia Escrivà; Salvador Banús, Jaume I, núm. 18 [illegible] més importants droguerías, perfumeries i farmacies.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
i tot lo que's necessita per a feries
Antiga Casa. — T. COSTAS. — Palla, 13 i 15 pral.

LA PIEL LA SANGRE

La medicina depurativa racional es un medicamento cuya importancia nadie ignora. No quiero hablar naturalmente de los fantásticos medicamentos que aparecen cada día y que se anuncian por propaganda más ó menos lisonjeras; estos son mas peligrosos que útiles.

Quiero hablar de una medicina seria, científica, teniendo por resultado, no solamente purgar la sangre de los «Humores» (materias agrias), de los «Virus» que le han invadido, sino tambien reconstituirla por decirlo así, clarificarla, devolverla su composición normal y ponerla al abrigo de toda corrupción ulterior.

En las enfermedades de la Piel, por ejemplo, que se manifiestan por

Botones, Humores, Eczémas, Furunculos, Herpes, Sarpullidos, Rojeres, Picazones, Apostemas, Enfermedades del cuero, Cabelludo, Evacuación de la nariz y de las orejas.

donde la sangre infectada lleva á las diversas regiones del organismo los virus morbidos que la envenena; en donde la piel y las mucosas se cubren de **Botones, Rojeres, Ulceras**, el **Depurativo Richelet** produce un resultado casi instantáneo.

Ataca directamente la causa y accesoriamente los efectos de la enfermedad. Bajo su acción el germen se destruye y, por consiguiente, no hay de temer más las manifestaciones que provengan de su existencia.

Además, el sujeto que padece **Dermatosis** (enfermedad de la piel) está prevenido, por decirlo así, por las manifestaciones exteriores que se encuentre amenazado de pertubaciones internas, ligados por su origen mismo, á las que se producen en la superficie de la piel. Eso es como una advertencia característica que es menester tener mucho cuidado.

Nos es superfluo decir que tal advertencia no es atendida en la mayoría de los casos, mientras que sería tan fácil en este momento, por el empleo del

Tratamiento racional dépurativo

desembarazarse, de una vez, de una incomodidad exterior desagradable y de un mal interior muy temible. Una vez terminado el tratamiento, la sangre viciada no solamente está purificada, sino que está regenerada.

Ademas de la certeza de la curación, el **Depurativo Richelet** aun ofrece ventajas preciosas. Estas consisten en la simplicidad del tratamiento que no exige ni descanso, ni cesación de trabajo.

Todas las personas que necesitan refrescar, purificar, clarificar la sangre y desembarazarla de los humores que contiene han de hacer uso de este depurativo y así evitarán los gastos de medicamentos y tratamientos sin resultado que anuncian por todas partes.

Todos los ensayos tuvieron buen éxito, y no se ha producido jamás una recaida, después de la curación.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la fortuna. (Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 16.)

Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las boticas y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, á todas las personas que lo piden.

Para obtener también gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor

L. RICHELET
13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)

Barcelona: Vicens Ferrer, Princesa, 1; Fill Vidal y Ribas, Montcada, 21; Dr. Andreu, Rbla. Catalunya, 66; J. Uriach y C.ª, Montcada, 20; Stat. An. Monegal, Ptal Angel, 14; Joseph Segalà, Rbla. Flors, 4; Viladot, Rbla. Catalunya, 36; Serra, Pelayo, 9, Centre d'Específichs; Vda. Alsina, Passatge Credit 1.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA

La Renovación del Estómago

ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia eficacia absoluta d'aquest remey vegetal y inofensiu descobert pel **Dr. Sánchez** de Alhabia (Almería), paig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell se reconeix infalliblement al segón día del tractament.

Nostra **Solució Estomacal Sanchez** s'usa ab èxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia.* En tots els casos l'alivi es radical, y seguit a la **renovació complerta** que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoria de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.

Ademés son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increibles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als **malalts pobres** quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacéutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

UNGUENTO FREIXINET O DEL MILAGRO

CURACIÓ prompta, radical i completa de totes les malalties de la pell i teixits subcutanis, especialment en aquelles en les quals l'objecte primordial és l'extracció de pus o materia; una vegada obtinguda la curació ja no's reprodueix més el gra, pústula, tumor, etc., per al qual s'havia empleat.

Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat en tota classe de grans, floronco, carbuncle, pústula maligna, parótides, tumors de totá mena, panadís, accessos, escrófules, tumors de totes especies, llupies, ferides incises, llagues, perellons llagats, morenes, brians, ulls de poll, picades d'animals, cops i cremades, reumatisme, ferides de qualsevol classe que aquestes siguin, &

80 anys d'èxit. 1'50 Ptes. Pòt.

Preparat en la Farmacia de la Viuda Freixinet
Arenzana de Abajo (Logroño).

Dipòsits Barcelona: Farmacia Freixinet, Font de Sant Miquel, n.º 2. Segalà, Rambla de les Flors, 4.—A Madrid, Fills de Freixinet, San Vicente, 26.—A Figueres, Farmacia Secret.—A Cardona, Farmacia Sala.—A Granollers, Farmacia Trullas.

Amb l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya per correu certificat

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específic acreditat para cura pochadies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmacia de l'autor Cardona, núm. 44. — Doctor Andreu. — ladot i Rambla de les Flors, número 4.

Serveis de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE BUENOS AIRES
El dia 1 setembre sortirà de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadis, el vapor
Reina Victoria Eugenia
directament per a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA I MEXIC
(Servei del Mediterrani)
El dia 25 de setembre, sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Màl i 30 de Cadis, el vapor
Montserrat
directament per a Nova York, Habana, Veracruz i Puerto Mexico.

LINIA DE CUBA I MEXIC
(Servei del Nort d'Espanya)
El 17 de setembre sortirà de Bilbao, el 19 de Santander i el 21 de Coruña, el vapor
Alfonso XIII
directament per a Habana, Veracruz i Tampico. Admet passatge i càrrega per a Co firme i Pacífic ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia.
Per a aquest servei regeixen rebaixes especials en passatges d'anada i torna també preus convencionals per a camarots de luxe.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA
El dia 10 de setembre sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Màl i el 15 de Cadis, el vapor
Manuel Calvo
directament per a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Pu Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont sortirà els [illegible] Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS
El 17 de setembre sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el va
Legazpi
directament per a Port-Saïd, Suez, Colombo, Singapore, Iloilo y Manila, servint trasbords als ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, y Australia.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO
El dia 1 setembre sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant i el 7 de Cadis, el vapor
C. de Cádiz
amb escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cadis, directament per a Tànger, Casabla Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.
Retorn de Fernando Póo el dia 2, fent les escales de Canarias y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, als passatgers, als quals la Companyía dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ha acr en son dilatat servei.
També s'admet càrrega i s'expedeixen passatges per a tots els ports del món, ser per línies regulars.
L'empresa pot assegurar les mercaderíes que s'embarquin en sos barcos.
Para rebaixes a families, preus especials per camarots de luxe, rebaixes en pa ges d'anada i tornada i demés informes que poden interessar al passatger, dirigir les Agencies de la Companyía.
AVISOS IMPORTANTS. Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa baixes de 30 % en els nòlits de diferents articles, d'acord amb les vigents disposic per als serveys de Comunicacions Marítimes.
SERVEIS COMERCIALS.—La secció que d'aquest servei té establerta la Co nyía, s'encarrega de treballar a Ultra mar els mostruaris que li siguin entregats i de col·locació dels articles [illegible].

EXTRAORDINARI A CUBA
Vapor Reina M.ª Cristina
Sortida de Bilbao i Santander el 11, de Gijón el 12, i de Coruña el 13.
Agents a Barcelona, Ripol i Companyía
Dormitori de Sant Francesc, 25, princip

MAQUINES, UTILS I FERRAMENTE DE PRECISIÓ
FRANCISCO LAYRET - Passatge Madoz, núm. 1,

¡FORA PEL MOIXI
ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. depilatori es utilíssim a les senyoras que tingan pel moixí (vellut) a la cara y perque ab ell poden destruirlo.
Un pot 2'50 pessetes. S'envia certificat per correu al qui enviará 3'50 pessetes en lliranca en Giro mútua o en sellos de correu.
Farmacia Borrell
Comte del Assalt (carrer Nou) núm. 52, BARCELONA

Fenol Comeleran
Es el millor desinfectant anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y insecticida. El preservatiu més eficaç
Cólera, Febre groga, Tifus y Verola
Cura desseguida les cremades, ferides, perellons; varises, sarna, brians, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi [illegible] que acompanya a cada ampolla. Es ven en totes les farmacies y droguerías. Dipòsit Central: J. URIACH [illegible]